

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po 10.—, za ino-
zemstvo D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaznice D 10.—
Inserati po dogovoru

Naroča se pri upravi
MARIBOR, Jurčičev

TABOR

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

UREDNIK: O. M. M. v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje, Telefon intern. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priloge, desno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštnoštevnica ra-
čun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
zira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, nedelja 2. julija 1922.

Številka: 146.

Dva voditelja.

Mnogo se je že pisalo o analogiji med separatizmom v Jugoslaviji in na Češkoslovaškem. V resnici imata oba pojma toliko skupnega, da lahko trdimo: hrvatski separatizem izvira iz enakih ali podobnih vzrokov kakor slovaški. Ugotovimo samo:

Češkoslovaška je jedinstvena država, katere administrativna razdelitev se ne razlikuje mnogo od naše. Izvedena je na načelu državnega jedinstva s široko upravno dekoncentracijo, ki se izvršuje v upravnih edinicah: v župah. Čehi so napredni in vseskozi demokratski politiki; ves zapadni svet priznava, da je češkoslovaška republika najbolj konsolidirana država v srednji Evropi. Najbolje in največje češko-slovaške stranke tvorijo vladno koalicio. Vse te stranke so proti taki samociji. Vse te stranke so proti taki samociji. Vse te stranke so proti taki samociji.

Nekaj drugega je, če kdo zahteva političnih pravic v imenu plemena. Kako če jih zahteva v imenu politike. Pritožba, da ni udovoljeno slovaškim političnim, gospodarskim, kulturnim in dr. potrebam, ni plemenska, temveč politična, ker vsakdo ve, da se lahko enak način prikladijo prebivalci katerega koli drugega kraja ali pokrajine. Če bi hoteli reševati plemenske zadeve, bi morali imeti vsako plemensko zakonodajo. To separatisti tudi hočejo. Vprašanje je seveda, kaj je boljše: ali da se rešujejo politične zadeve za vse pokrajine enotno, da se sklepajo skupni osnovni in glavni zakoni, ali pa da jih vsaka pokrajina sklepa zase in da le kot »potrebno zlo« dopušča, da jo nekatere reči vežejo z drugimi takimi enotami v mednarodno priznano državno telo.

O tem se, kakor znano, prepiramo že dolgo: v Jugoslaviji in na Češkoslovaškem in še v drugih državah; vsaka teh ima vse polno argumentov, vsaka se da dijalektično zagovarjati. Toda dejstvo je, da se je na Češkem in pri nas večina politikov postavila na stališče jedinstvene države in enotne zakonodaje s široko upravno dekoncentracijo. To je fakt in s tem je treba računati. Nauk, ki sledi iz njega, se glasi: Večina naroda uvideva, da je bolje, če se vodi enotna državna politika, ker so specifične plemenske potrebe tako neznatne v primeri s potrebami, ki jih ima vsak državljani ne glede na plemensko pripadnost, da je za narod in državo veliko boljše, če nista razkosana in če so vse moči — politične, gospodarske, socialne, kulturne — združene in postavljene v skupno fronto.

Proti temu se dvigata na Slovaškem Hlinka in na Hrvatskem Radić. V svojem negiranju državne skupnosti gresta tako daleč, da tajita celo narodno edinstvo, delata analogijo med Iroi in Angleži ter se smešita pred celim svetom, ki količkaj pozna naše razmere. Tako kakor pri nas se tudi na Češkoslovaškem razmotriva, ali bi vendar ne bilo oportuno, če bi se sklenil kompromis z zahtevami obeh politikov, ali pa bi se šlo preko voditeljev in apeliralo na zdrav razum njunih sledenjih somišljenikov, ki bodo morali enkrat spoznati, kaj je v njihovem interesu in kaj ni.

Te dni smo čitali v nekem češkem listu dopis iz Slovaške, ki se peča z Hlinkovo agitacijo in njegovo politično osebnostjo sploh. Hlinka je podoben Radiću po svoji sposobnosti za agitacijo med priprostim ljudstvom in po fanatizmu, ki ga zasleplja, da ne more spoznati enostavnih in jasnih resnic.

Parlamentarci v Zagrebu.

Narod jih navdušeno sprejema.

Zagreb, 1. julija. (Izv.) Člani narodne skupščine in ministri, ki so danes dopoldne ob 10. uri prispeli na obisk zagrebškega velesajma, so bili sprejeti že v Sisku od velike množice naroda. Tudi zastopniki vojaških oblasti so bili navzoči. Po pozdravu so jih meščani povabili na jutru, pri katerem je svirala godba. Med zvoki godbe in navdušenimi ovacijami naroda so nadaljevali poslanci in ministri potovanje v Zagreb. Na zagrebškem kolodvoru so jih pričakovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti, ves prostor pred kolodvorom pa so tesno zasedle množice naroda in mladine. Navdušene ovacije in zvoki vojaške godbe so pozdravili prihod parlamentarcev.

Beograjski trgovci na zagrebškem velesajmu.

Zagreb, 1. julija. Z večerajšnjim vlakom je dospelo v Zagreb približno 80 trgovcev iz Beograda, ki so prišli kot delegati zveze srbskih trgovcev v Beogradu. Gosti so bili na kolodvoru sprejeti in pozdravljeni. Ob pol 10. uri predpoldne so se zbrali v Narodni kavarni in se na to podali korporativno na velesajm, ki so si ga natančno ogledali. Ob 13. uri se je vršil skupen obed v Citibaru. Gospod Aleksander, predsednik trgovske zbornice v Zagrebu, je v svojem govoru prvič pozdravil kralja Aleksandra s kraljico Marijo in predlagal sporazumno s predsednikom srbske trgovske zveze, da se pošlje udanostna brzojavka kraljevi dvojici na Bled. Predlog je bil sprejet z navdušenjem. Po nadaljnjih pozdravnih govorih je predlagal g. Aleksander, da bi se združile vse pridobitne zveze v celi kraljevini SHS v eno enotno zvezo. Tudi ta predlog, ki je bil stavljen sporazumno s predsednikom srbske trgovske zveze, je bil soglasno sprejet. Popoldne so se gostje zbrali v kavarni »Zagreb«, se peljali po zagrebških ulicah in si ogledali tudi okolico, zvečer pa so se zbrali v novi kazini na Streljani. Srbski trgovci so seveda izkoristili svoj poset v Zagrebu zato, da so na zboru sklenili mnogo večjih kupcij.

Vstaja na Irskem.

DKU Dublin, 30. junija. (Reuter.) Po uradnem poročilu vlade irske svobodne države se je izvršila kapitulacija justične palače brezpogojno. Med posadko, ki se je udala, so voditelji irske republike O'Connor, Liam in Maullaves ter odlični častniki republikanskega generalnega štaba. General O'Connell, ki so ga odvedli republikanci, je bil osvobojen. Organizacija protivnikov nagodbe javlja, da je de Valera prevzel vodstvo irregularnih čet. V dublinskih bojih je bilo po dozdajnih ugotovitvah 30 mrtvih, 50 ranjenih, med njimi več civilnih oseb.

Lov za morilci Rathenaua.

DKU Berlin, 1. jul. Glasom vesti »Vorwärts« iz Osnabrücka so bili tam aretirani tovarnar Fraubrig, tovarniški ravnatelj Meyer in nemško-nacionalni strankini tajnik Landwehr radi soudeležbe na umoru Erzbergerja in Rathenaua.

DKU New York, 30. jun. (Reuter.) Policija je na krovu parnika, ki je prispel iz Evrope, aretirala Nemca Maksa Petersena, ki se je vkrcal brez vednosti kapitana. Med vožnjo je povedal ladijskim častnikom, da pripada brigadi Erhard in da ve vse o umoru Rathenaua. Boji se, se vrniti v Nemčijo, ker je prepričan, da bi bil obsojen na smrt.

Zločin v Moskvi.

Praga, 30. junija. Osrednji odbor češkoslovaške socialistične stranke je sprejel iz Berlina sledečo brzojavko: »Iz Moskve smo prejeli brzojavko: Po odhodu inozemskih braniteljev obtoženih socialnih revolucionarjev iz Moskve grozi nevarnost, da bo boljševiška vlada dala pomoriti obtožence z linčanjem po razhujskani množici. Edina nada je še pozornost evropskega proletarijata. Storiteno nujno potrebne korake. Inozemska delegacija ruske socialne revolucionarne stranke: Jenzinov, Rubanovič, Rusanov, Suhomlin, Černov.« — Brzojavka govori jasno in razumljivo: V Moskvi se pripravlja strašen zločin, ki bi mu v zgodovini revolucij zamažal primere. Sovjetska vlada hoče pomočiti svoje roke v kri nedolžnih žrtev.

Milan Pribičević v Splitu.

Split, 1. julija. (Izvirno.) V četrtki je došel iz Korčule poslanec Milan Pribičević, da se posvetuje z voditelji demokratske stranke. Razgovarjal se je tudi z voditeljem težačke stranke dr. Pederinijem.

Borza.

Zagreb, 1. julija. (Predborza. I. v.) Dunaj 0'42, Berlin 22, Italija 3'70, London 3'45, Pariz 6'60, Praga 1'5125, Curih 14'95, Budimpešta 7'875, dolar 77'375. Curih, 1. julija. (Predborza. Izv.) Dunaj 0'023, Praga 10'10, Zagreb 1'67, New York 627 1/2, Berlin 1'39 1/2, Pariz 44'15, London 23'27, Italija 24'70, Budimpešta 0'51, Varšava 0'11 3/4.

Oba čutila samo eno željo: vladati v svoji pokrajini. Vse drugo izgine med to željo. Ker pa ne živita v srednjem veku, marveč v parlamentarni državi, kjer odločujejo razne druge sile, ne pa zgolj volja posameznih voditeljev, so te želje samo želje in z njimi ne bo noben resen politik drugega mentaliteta in prepričanja sklepal kompromisov.

V dotičnem dopisu čitamo: »Hlinka je odšel že tja, odkoder ni vrnitve; preveč se je kompromitiral in zvezal z našimi sovražniki, da bi še bili mogli delati z njim kompromise. Če sklenemo z njim kompromis in mu damo v odkupnino odlično mesto, bo pač udovoljeno njegovi častihlepnosti. Ne smemo pa pozabiti, da bomo s tem izdali slovaško ljudstvo, ki je danes zapeljano in ne ve prave poti k svoji lepši bodočnosti.«

To velja tudi za Radića. Predaleč je šel, preveč se je odtujil vsemu, kar tvori bistvo jugoslovenstva in na čemur leže temelji naše države, preveč se je kompromitiral v kupcijah s tujci in sovražniki našega naroda, da bi mu mogli odpustiti njegove politične ekstravagance in udovoljiti njegovi častihlepnosti. Z Radićem ni več kompromisa in tudi ne z onimi, ki se ga drže, ker bi ta kompromis škodoval hrvatskemu ljudstvu.

Hrvatski problem enako kot slovaški, da, enako kot srbski in slovenski — ni problem plemena, temveč problem državljanov, njih političnih, gospodarskih in kulturnih potreb. Samo častihlepni politiki delajo zastarela plemenska vprašanja in sabotirajo okvir, v katerem se giblje njih lastno »delo«, namesto da bi posegli v politično borbo in izvojevali zmago onim načelom, ki so boljše in naprednejše nego so po njihovem mnenju načela, ki vodijo današnji režim.

O zdravstvenih zavodih v Sloveniji

je napisal g. Ivan Prekoršek, upravitelj javne bolnice v Celju, v celjski »Novi Dobi« zanimiv članek, ki zasluži, da ga vsaj v glavnih potezah podamo svojim čitateljem:

Pisec povdarja, da vključ svoječasni odpomoči vlade normalni dolgov bolnic dnevno naraščajo. »Da se tej katastrofi izognemo« — nadaljuje članek — »je treba absolutnega štedenja, tudi v upravi dobrodelnih zavodov beseda štedenje ne sme biti greh in že centralističen strah, ako se izreče. Neodpusten greh pa je, ako se iz tega perečega socialnega vprašanja dela najostudnejša politična demagogija in hujskarija, ki je podobna tisti medvojni dobrotljivosti in milosrčnosti, ki je željno pričakovala ranjencev, da je pri njih strezbi mislila na visoka dunajska odlikovanja in si je s trpljenjem volnih žrtev kupovala svojo oprostitev, da je lahko polno služila svojemu žepu.

Vir vse krize leži v narasli dragotini, ki so jo odpravljale že vse politične stranke, ki pa je bila in je kot povojni gospodarski pojav na celem svetu močnejša kot so fraze demagogov in učenost slovenskih žurnalov. V zvezi z naraščajočo dragotino leži bistvena poostretev finančnega položaja naših bolnic v dejstvu, da še nimamo rednega državnega proračuna ter smo navezani tudi v tem resortu na dvanajstinke, kojih podlago tvorijo proračunske postavke, izdane l. 1919. Ako še danes tega ni, treba govoriti jasno, da so tega krivi tisti, ki v Beogradu in doma kričijo in razbijajo in ne morda tisti, ki delajo. To je kulturna in nacionalna sramota, ki pada na adresu tistih, ki že par let vse državno delo sa-

otirajo ter narodu in državi s svojim razdiralnim početjem kradejo gled in denar.

Frekvence bolnic je danes pri nas vsaj prilično do 100% višja, ko je bila pod hvalisano avstrijsko upravo. — Skrbna in za Slovence usmiljena avstr. uprava je od pacienta v bolnici zahtevala dnevno samo 2,50 K v denarju, kar je pomenilo ekvivalent za 3 kg sladkorja, neusmiljena balkansko-turška jugoslovanska uprava pa zahteva od plačila zmožnega pacienta dnevno 44 K, ali ekvivalent ¼ kg sladkorja.

Dodajmo še dejstvo, da so nekdanj povsod bolj spoštovali starost ter imeli srce in usmiljenje za onemogle reveže, danes jih pa brezsrčno tiščijo v bolnišnice, ki niso oskrbovališča onemoglih in starih, kakor tudi nekdanj niso bila. Dodajmo še, da se danes obolela družina kar hladno tira v bolnico, saj znaša 14 dnevna predpisana oskrbuina manj ko en sam obisk zdravnika na domu, da o zdravilih niti ne govorimo.

Nekdanj je bilo še strehe za bedne in amirajoče tam, kjer so pustili sile svojega življenja, tudi če niso imeli ne hiš, ne denarja, ampak samo poštenje in delo za seboj; danes se umirajoče reveže vozi umirat v bolnice, da ni sitnosti in stroškov za pogreb, ki ga mora potem plačati itak bolnica sama. Vse to radi tega, ker je srčna kultura našega vernega slov. naroda tako visoka. To je en del teh naših višjih kulturnih potreb, ki jih uživamo zato, da se istočasno javno norčujemo iz zaostalosti Makedonije, da se norčujemo iz bede in trpljenja milijonov naših sodržavljanov, ki teh dobrot ne morejo biti deležni in umirajo brez zdravniške pomoči. To je poglavje sramote, ki ošabno operiramo žnjim, da hujskamo in begamo narod v svoji domišljavi pijanosti.

Ako so vse bolnice v celi državi — državne, potem je jasno, da morajo biti jednako dotirane. Nekdanj je za šolstvo in za bolnice skrbele dežela ali pokrajina. Po novi oblastni razdelitvi odpade med drugim skrb za zdravstvo bodočim velikim županijam. To je vsakakor le pozdravljeni, ker se bo skladno z oblastnimi financami v manjšem, preglednejšem gospodarstvu razvijal tudi enakomeren obrat naših zdravstvenih zavodov. Prepričan sem, da bo samouprava to vprašanje lažje in vsestranskim nejednakim potrebam pravičnejše rešila.

Za prehodno dobo je pa poleg štedenja, ki sanitarnih zavodov ne reši dolgo, ter jih tudi tekoče ne more zdržati v ravnovesju, izdatna državna pomoč nujna in neodložljiva. Dolžnost vlade je, da ta prehod omogoči brez težkih pretresljajev, dolžnost resnih in poštenih zastopnikov naroda je, da se iz nestrane naroda ne norčujejo, da se za stvar nas vseh stvarno zanimajo.

III. redna seja občinskega odbora mari-borskega.

Maribor 30. junja.

Po predlogu overovateljev se zapisnik II. redne seje odobri. Za overovatelja zapisnika III. redne seje določi čupan gg. Novaka in Filipiča.

Politična debata o bolnišnicah.

Pred prehodom na dnevni red predlaga župan g. Grčar sprejetje resolucije, v kateri se izraža začudenje in ogorčenje nad ukrepom centralnih zdravstvenih in finančnih oblasti glede reduciranja sprejemanja bolnikov na najmanjše slučaje. Ti ukrepi so izzvali največje razburjenje najširših plasti naroda, kar škoduje ugledu države na zunaj. Mariborska bolnica je postala za novo državo centralni zavod za prebivalstvo bodoče mariborske oblasti. Potrebno je njeno razširjanje in izpopolnjevanje. Prebivalstvo Maribora se zaveda težkega položaja države, zato ji prihaja s privatno inicijativo na pomoč. Ustanovila se je Protituberkulozna liga, ki je uredila svoj ambulato-rij v Mariboru, ustanovilo se je društvo za ustanovitev porodnišnice itd., dasi bi ustanovitev vseh teh zavodov bila naloga države. V tem času pa zapira država obstoječe zavode in grozi onemogočiti vsako reševalno akcijo. Mestna občina je primorana proti temu ukrepu izreči najenergičnejši protest in zahtevati, da se tozadevni ukrepi razveljavijo.

Po izvajanjih župana se je razvila iz vprašanja velepolitična debata, v kateri sta zlasti podčrtala svoje strankarsko-politično stališče gg. Žebot in dr. Verstovšek.

Oglasil se je k besedi soc. dem. Slanovec, ki je sicer tudi že udarjal po »navideznih«² zaslugah raznih eksministrov in ki se mu je zdela resolucija premalo ostra.

Klerikalec Žebot je pa še nagomlil celo vrsto bajk iz Beograda, kakšne boje ima on revež za slov. bolnice. Z veliko težavo je v finančnem odseku »izsilil«² za naše bolnice en milijon dinarjev.

Dr. Verstovšek je Žebotovo sliko jako demagoško izpopolnil s tem, da je naslikal državo kot ptico-roparico, ki je pač pobasala vse bivše deželne doklade in jih — pomislite! — celo početvorila, a za bolnice ne da nič. (To »početvorjenje«² doklad bo seveda vleklo pri njegovih ovčicah, ki ne mislijo preko svojega nosa, za ljudi pa, ki vidijo, da stanje danes bolnice tisočkrat več, nego za časa Verstovškovega deželnega odborništva v Gradcu, »početvorjenje«² deželnih doklad seveda ni nikak

bav-bav!) — Da je dr. Verstovšek moral pri tem še pljunuti na dr. Kukovca kot predsednika likvidacijske komisije za bivšo Stajersko, pri njegovem naredu ni nič čudnega in se s tem bavi-mo še na drugem mestu.

V imenu demokratov je dr. Sernec zavračal mirno in stvarno demagoške izpade Verstovškov in Žebotov, v stvari pa se je izjavil za resolucijo. Enako dr. Rostohar v imenu narodno-socialnega kluba.

Resolucija je bila nato soglasno sprejeta.

Pokrajinska obrtna razstava.

Na prošnje obrtnega društva, ki vodi priprave za obrtno razstavo, se dovolijo za razstavo prostori na vrtu Dijaškega doma ter v poslopju ljudske kuhinje pod pogojem, da društvo prevzame jamstvo za vzpostavitev vseh prostorov v porabni stan pred začetkom šolskega leta.

Prošnjo je utemeljeval obč. odb. Novak, ki je poročal, da je izven vrt-narskega oddelka prijavljenih že 219 razstavljalcev.

Bahunu (soc. dem.), ki želi tudi razstave vajeniških izdelkov, pojasni g. Novak, da je prijavljenih že tudi 25 vajencev za vajeniški oddenek.

Dr. Verstovšek si v svoji zagrizenosti proti vsemu, kar ni klerikalno, dovoli opazko, da obrtno društvo deluje strankarsko, kar odločno zavrne gosp. Novak.

Prošnji istega društva za zvišanje podpore za razstavo se ugoditi z ozirom na finančne razmere mestne občine v toliko, da se dovoli brezobrestni kredit 20.000 K; o načinu obračuna se bo sklepalo pozneje.

Državno žensko učiteljsiše.

Z ozirom na tozadevne sklepe v zadnji seji glede lokalov za ta zavod predlaga župan, da se naj da zavodu rok enega meseca, v katerem mora sedanje prostore, ki jih rabi občina za svoje šolstvo, zlasti za trgovsko šolo, izprazniti. Če jih ne izprazni, se bo zahtevala izpraznitev sodnim putem. Sprejeto.

Ponočnjaški davek.

Obširna debata se razvije o predlogu obč. odb. Bahunu, naj se da natakarnjem in natakarnicam, ki davek pobirajo, 5% od inkasa.

Župan Grčar konstatira, da izhaja odpor proti davku predvsem od gostilničarjev, ki so izdali parolo: ali podležemo mi ali pa občina.

Verstovšek zahteva od župana izvajanje naredb z vso strogostjo zlasti proti onim, ki insultirajo občinske organe pri pobiranju davčine.

Slanovec in Weixl sta proti temu, da pobirajo ponekod ta davek občinski organi, ker je to v protislovju z naredb.

pod omaro. Krasna sem, samo škoda, da sem barvilo za obrvi zšla — še krasnejša bi bila. Kaj če se g. Janko gotovo ne zahtevala, da se še dalje mučim s temi neumnimi knjigami in si tako krajšam življenje. Potem bi se lepo poročila in mojim sošolkam bi se sline cedile. Ah kaj, tega niti nočem, je že prestar.

Steklenico s črnolom in druge škaflice nesem v Ninino sobo in jih postavim na prejšnje mesto. V svoji sobi pa oblečem svežo obleko. Hvala Bogu — odpravljeno je. Grem po stopnjicah v salon malo ogledat nove slike, a kdo me sreča — naša mama: »Za Boga, kdo te je pa tako namazal, takoj se pojdi umiti!«² Meni je bilo strašno mučno, — tako lepa sem, zdaj se pa naj umijem. — Ko sem se umila me vpraša mama, kje sem dobila šminko. Zlažem se, da mi jo je dala prijateljica. Poslušati sem morala dolgo pridigo, da mladim deklicam ne pristoja, če se šminkajo in pudrajo, ker postajajo zgodaj stare in ne vem, kaj še vse. No, jaz tega kratkoma ne verjamem, ker vem, kako krasna sem bila, predno sem se umila. Mama je odšla v svojo sobo da se preobleče, zakaj kmalu je imel dospeti g. Janko in njegova gospa mama. Prosta sem nadzorstva, kaj če bi si malo lase navila. Krasna mi-sel! Pa že se prikaže kotič in morala sem z mamo v sprejemnico. Sree mi utrinja, večna škoda, da sem se morala umiti, kako krasna sem bila. — Lepo sem poljubila gospoj roko in pozdra-

Dr. Leskovar je proti odstopu, 5% od inkasa.

Bahunov predlog propade z 11 proti 12 glasovom.

Poročilo finančno-gospodarskega oddelka.

V imenu odseka poroča obč. odb. Kolbezen:

1. Gasilno društvo v Mariboru prosi podpore za nabavo avtoturbinske brizgalnice ki bo stala en milijon kron in za katero je nabranih 600.000 kron. Občina daje društvu itak redni letni prispevek v znesku 20.000 K, v svrhu odplačila za brizgalno orodje, naj se mu da skozi pet let še izredne podpore po 50.000 K. Sprejeto soglasno.

2. Jos. Nendl prosi dovoljenja za zvišanje pristojbin za izvoz fekalij. Se dovoli.

3. Podporn. društvu jugoslov. akademikov v Ljubljani se dovoli podpora 20.000 K. Sprejeto.

4. »Prosveti«² v Mariboru se zaprosila podpora odkloni.

5. Prvemu zajejerejskemu društvu v Mariboru, ki obsega revne srednje sloje, se dovoli v svrhu omogočenja udeležbe na obrtni razstavi v Mariboru podpora v znesku 500 Din.

6. Odbor muzejskega društva v Mariboru je nakupil dragocene zbirke metuljev in prosi podpore. Zadeva se odloči in obrzi v evidenci.

7. Vodstvu državne dečje stanice v Mariboru se dovoli prispevek za napeljava električnega toka.

8. Prošnji trgovcev A. Korazije, A. Tonejca za prodajo mestnih parcel v svrhu stavb industrijskih podjetij se odkloni, ker mora občina hraniti stavbišča za morebitne lastne stavbe.

9. Zviša se najemnina oziroma obč. davek za izvesne table.

10. Oddaja popravil vozov mestnega pogrebnege zavoda, za katera se poteguje petero obrtnikov, se odloži in prepusti mestnemu svetu, ki naj preišče, katera popravila so nujno potrebna in katere ponudbe z ozirom na to najbolj odgovarjajo ter naj iz tega vidi-ka dela odda najboljšemu ponudniku. Sledi tajna seja.

Poslanci na potu na zagrebški sejem

Zagreb, 30. junja. (Izv.) Člani narodne skupščine, ki pridejo s posebnim vlakom v Zagreb na velesejem, prispejo semkaj 1. julija med 7. in 8. uro zjutri.

Nova poljska vlada.

DKU Varšava, 29. junja. Poljska brzojavna agencija javlja: Sinoči je podpisal državni predsednik Pilsudski dekret, s katerim je imenovan Artur Sliwinski (dozdaj podžupan v Varšavi) predsednikom vlade in da je potrjena od njega predlagana ministrska lista.

— a. — r. :

Iz mojega dnevnika.

17. maja, 1918.

Kaj je neki ljubezen? — To je nekaj čudnega! Naša Nina, odkar je zaljubljena, skoro nič ne spi; če jo mama kara, se še ne zmeni, menda tudi nič ne ališi. Lepo je to, posebne vrste prijateljstvo in človek ima tudi dobiček. Naša Nina je dobila za svoj god prekrasen šopek cvetlic in cel zavitek bombonov, — zraven pa še tisoč vročih poljubov, — no pa ne takih, ki jih da mama na čelo; kaj še, tako sladki so bili, da se je še dolgo potem obližovala.

Že dolgo mislim, kaj mi je storiti. Za igranje sem že prevelika, knjige me pa tudi ne veselijo. To je sploh preneumno da hodim v licej, tam ne vidim drugega, kakor svoje sošolke. Mama bi me lahko dala v realko ali v gimnazijo, kjer bi se vsaj v odmorih malo zabavala s fanti. Ne smem nikamor; povsod me spremlja naša hišna Cili, kakor da bi bila triletna punčka in ne rojenka I. liceja.

18. maja, 1918.

Ne morem se znebiti včerajšnjih misli. Ponoči se mi je sanjalo, da sem bila lepa gospodična in da so gospodje kar tekmovali, kdo mi bo prvi poljubil roko. No, saj tudi nisem grda! Ko sem šla danes popoldan s Cili na sprehod, sem slišala za seboj »husten keberček«. Ozreti se sicer nisem upala, a dobro vem, da je to veljalo meni

Nina je strašno vesela, ves dan že vriska in poje. Mamá je namreč tako nespametna, da je kar potrdila njeno tajno zaroko z g. Jankom. Zame pa se še ne zmeni, samo po mojem predalu brska in me krega, da sem neredna. Zakaj bi vendar jaz morala trpeti, če naša hišna ne ve, kaj je njeno delo.

19. maja, 1918.

Zelo, zelo sem vesela, jutri nas namreč obišče gospod Janko. Nina se že danes manikira, jutri pojde tudi k frizerki, da bo lepša. No, jaz ga bom pa tudi prosila, naj mi pomaga, saj je doktor prava.

20. maja, 1918.

Prišel je srečni dan! — Mama je naročila kuharici, naj kaj dobrega skuha. Cili ima tudi dosti opravka z urejevanjem. Kako naj Boga zahvalim, da danes nimam šole. Hitro na delo! Splazim se v Ninino sobo, stičem po predalčkih in si nabere potrebne škaflice, tudi ogledala ne pozabim. Sedaj pa — smuk, v jedilno shrambo, tam ni nobenega, povrhu grem pa še za omaro. — Kakor sem že videla večkrat Nino, pričnem polagoma: čelo lepo belilo, lica rdečata, tudi vrat si namažem; kajpada rok ne pozabim. Poizkusila sem počrniti tudi obrvi, ali steklenica se zvrne in barvilo se razlije po moji obleki. No, katero drugo bi gotovo vzemirjalo, jaz pa, ki sem dekle na mestu, sem vse prav dobro uredila. — V prazno steklenico sem nalila črnilo, umazano obleko sem slekla in jo vrgla

Politiche vesti.

* Na okrožni konferenci socialistične stranke v Mariboru dne 25. junija se je bil hud boj med strankinim vodstvom ter organizacijami mariborskega okrožja. Mariborčani streme za tem, da se ustanovi za bodočo mariborsko oblast posebna oblastna strankina organizacija in so storili tudi tozadevne sklepe. Tega pa pokrajinski odbor v Ljubljani dne 28. in 29. junija ni odobrila in je pozval mariborsko okrožno organizacijo, da »vrši« vse dolžnosti, predvidene v pravilniku, sprejetem na trboveljskem kongresu. Mariborska okrožna organizacija zahteva tudi, da se list »Enakost« zopet izdaja in sicer kot oblastno glasilo stranke.

* V narodni skupščini se je v seji 30. junija po raznih odgovorih ministrov na vprašanja poslancev nadaljevala razprava o dvanajstini za julij. Govorili so Šimrak (hrv. kler.), Kristan (soc.), Uzumović (radik.). Šimrak se je izrekel v svojem govoru proti politiki Radice in Hrv. Bloka. Notranja vprašanja moramo reševati medsebojno v parlamentu. Dvanajstina za julij je bila ob navzočnosti 180 poslancev vladnih strank (opozicija je zapustila dvorano) sprejeta z 156 glasovi proti 21.

* Obsodba Hribarja. Pašić je v ministriki seji 30. junija na vprašanja ministrov vseh strank v zadevi Hribarjevega intervjuja v listu »Vreme« izjavil svoje veliko začudenje nad Hribarjevim postopkom ter obljubil, da se izvrši preiskava ter se bodo izvajale vse konsekvence.

* Kaj bo s spremembo v vladi? V vladi je splošno mnenje, naj ostane dr. Zerjav v ministru, ako mu bo to zdravje s 16. t. m. dopuščalo. Ako notranji minister Marinković ne bi hotel umakniti demisije, se imenuje kot kandidat za naslednika posl. Pečić in Tičotičević.

* Internacionalizacija Donave. Francoski senat je sprejel zakonski načrt, po katerem se odobri pogodba, sklenjena 23. jun. 1922. med Francosko, Belgijo, Grško, Rumunijo, Jugoslavijo, Čehoslovasko, Nemčijo, Avstrijo, Bolgarsko in Ogrsko, glede določitve končnega statuta za internacionalizacijo Donave.

* Odnošaji med Anglijo in Francijo. V angleški zgornji zbornici je prišlo 27. jun. do debate o genovski konferenci. V odgovoru na izvajanja lorda Medlettona in lorda Derbyja je izjavil Balfour, da sta Lloyd George in Briand bila svoječasnno edina v tem, da se mora, predno se sklene pogodba med Francijo in Anglijo, rešiti še dvoje, troje aktualnih vprašanj, ki obstojajo med obema državama. Poincaré je prišel pogajanja zopet tam, kjer jih je njegov prednik končal ter je istotako mnenja, da se vprašanje pogodbe reši lahko pozneje, da pa je treba poprej rešiti ostala vprašanja.

•••••

Ljudska knjižnica

Narodni dom, I. nadstr.

Posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure in ob četrtkih od 1/2 19.—1/2 20. ure

Mladinski oddelek ob sobotah od 18. do 19. ure.

•••••

Šla človeka, ki me ljubi. Smejal se je, kar me je jezilo. Prosila sem ga, naj mi pomaga. Obljubil mi je, da mi predstavi svojega nečaka Milana, ki obiskuje 3 realko. — Izvrstno! — Naprosila sem ga, naj napravi stvar čim preje. Rekla sem mu tudi, naj o tem nikomur ne črha niti besedice, kar je tudi obljubil. Nato je prišla Nina in morala sem se umakniti.

Res, dober človek je gospod Janko. Bogve kakšen je Milan; lep ali grd? Ali se me bo naveličal — na, zato bom pa že jaz skrbela, da se me ne bo. Lasi si bom na vsak način navijala, mnogo lepša sem. Pudariti se tudi moram po vratu in rokah pa tudi po obrazu. Nohte si bom še pridneje manikirala, ker so moje roke mnogo lepše. Šla sem v svojo sobo in se zatopila v lepe sanje.

(Konec prih.)

Dnevna kronika.

— Umrl je 30. t. m. v Brežicah odv. koncipijent g. Jos. Setine v 69. letu starosti. Bil je odličen naroden delavec.

— Radi znane protijustavne izjave pokr. namestnika Hribarja je poslanec dr. Kukovec stavil upit na min. predsednika. Hribarjeva izjava je tudi v radikalnih krogih napravila mučen utis. Čuje se, da bo uvedena proti Hribarju disciplinarna preiskava.

— Za naše bolnice. Trudu posl. dr. Kukovec in demokratskega kluba se je posrečilo doseči, da je fin. minister pristal, da se kredit za bolnice v Sloveniji v dvanajstinah za julij zviša za pol milijona dinarjev. Razne postavke za bolnice se dvignejo za 330.000 din. V pokritje starih dolgov je dovolil za enkrat 2 milijona dinarjev. Minister za narodno zdravje je nakazal zdravstvenemu odseku v Ljubljani 250.000 din. Vprašanje, ali se prepusti viški boln. dohodkov bolnicam samim, še ni rešeno in demokratski poslanci energično nadaljujejo akcijo, da se reši tudi to pozitivno.

— »Straža« se razburja, da pričemo objavljati Kellermanov roman »Predor«, češ, »klerikalni« »Novi čas« bo z objavo prevoda že te dni končal. Nato samo pripomnimo, da je prevod v »Novem času« tako kastriran in opan najljepših delov romana, da bi bil naravnost greh, če bi naš list ne prinesel popolnega prevoda iz peresa enega najboljših naših prevajalcev — in naj bo to »Straža« prav ali ne.

— Prof. dr. Fran Hlešč je bil zadnje tedne v Osljaku kot vladni poverjenik pri maturi na moški realni gimnaz. in trgovski akademiji. Po končani maturi je imel v dvorani županijske oblasti pred izbranim inteligentnim občinstvom javno predavanje o Slovenceh in narodnem jedinstvu. Veseli nas, da naši ljudje tako praktično in uspešno izvršujejo jugoslovenstvo.

— Nečloveško početje s pijancem. Dne 25. junija popoldan se je vračal viničarski sin Rudolf Lah iz Kozjaka, okraj Maribor, ki se je v vinotoču grofa Palete v Zgornji s. Kungoti pošteno napil, domov. Med potjo je kričal v svoji pijanosti: »Aufbiks!« Na te bojne klice pa so prihiteli trije fantje in sicer posestniški sin Rupert Žižek iz Gradiške in delavec Maks Pungert ter Anton Lah, oba iz Kozjaka. Vsi trije so pograbili že na tleh ležečega pijanca ter ga začeli vlačiti po travniku semtertje. Potocili so na to žrtev po zelo strmim, z drevesi obraščenim hribu navzdol tako, da je pripisati le srečnemu slučaju, da se fant ni ubil ali vsaj telesno poškodoval. Ko se je na ravniini ustavil, so ga slekli suroveži do golega ter polivali z vodo. Obleko pa so razmetali po drevju, nakar so ga pustili ležati na travniku nagega. Prebudivši se krog 24. ure ponoči, pa ni mogel najti svoje obleke. Bil je primoran iti četrť ure daleč nag domov. Radi tega nečloveškega početja se bodo vsi trije suroveži zagovarjali pred sodiščem.

— Poljski visokošolci v Jugoslaviji. Jugoslovanski trgovski visokošolci so letos aprila bili na Poljskem, da spoznajo poljske trgovske in industrijske razmere. Bili so na Poljskem sijajno sprejeti ter se vrnili polni vneme za poljski narod. Kakih 20 do 25 slušateljev trgovske visoke šole v Varšavi hoče vrniti obisk Jugoslaviji. Dne 5. junija odidejo iz Varšave ter gredo čez Subotico v Beograd, nato v Sarajevo, Dubrovnik, Split, Zagreb, Ljubljana, Maribor. Naj se na vseh mestih poklicani trgovski krogi posredujejo, da bo sprejem poljskih gostov primeren, zlasti stanovanja in prehramba bodo važno vprašanje.

— Izlet čkoslovaške in jugoslov. šolske mladine. V torkovi številki praških »Nar. Listy« objavlja dr. Kar. Hlkl feuilleton o izletu dijakinj 6. razreda praške višje dekliške šole v Jugoslavijo. Dr. Hlkl opisuje, kako ugodno so se čeških dijakinj dojmili naši kraji. Naravnost vznemirjene so bile nad lepoto Bleda in Dubrovnika. Pri tem opazi tudi za nas marsikaj zanimivega. Konstatira, da so možje, ki so študirali v Pragi, večinoma pristaši državnega jedinstva. Prijatelji Čehoslovakov so obenem tudi pristaši ideje

o močni Jugoslaviji. Svoja zanimiva izvajanja končuje dr. Hlkl z besedami, ki se tičejo tudi naše javnosti: »Dobro vemo« — piše — »da v Jugoslaviji niso ravno najvselejše politične razmere; mnogo madžaronskega magnatstva in neslovanskega separatizma otežkoča notranjo konsolidacijo bratske države. Spoznali smo, da so bili ravno gojenci praške univerze prožeti z idejo demokracije in državne enote; z veseljem smo slišali, da je naš srednješolska in visokošolska omladina naprednega duha in navdušena za jedinstveno, urejeno in silno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Tem mladim in simpatičnim graditeljem lepše bodočnosti Slovanstva, tej resnični nadi domovine, bi mogli izlet v Prago prinesiti obilo osveženja in novih moči za nadaljnjo borbo v domovini. Mogoče bi naše prosvetno ministrstvo v zvezi z drugimi korporacijami lahko denarno podpiralo take ekspanzije; vsekakor pa bi opozoril naše šole na jugoslovanske gostoljubnost, ki jim je lahko le v vzgled. Gre za veliko stvar, za globoke dojme v naši mladi inteligenci, za gojitev slovanske misli v srednji Evropi.

— Proslava Vidovega dne v Pragi. Jugoslov. akadem. društvo »Jugoslavija« v Pragi je priredilo na Vidov dan v prostorih »Meštanske besede« proslavo jugoslov. narodnega in državnega praznika. S pevskimi točkami je nastopil pevski zbor »Jadrani«. Un. prof. dr. Murko je predaval o bitki na Kosovem polju, podal sliko takratnega položaja srbske države in razpravljal o posledicah te usodepolne bitke. H koncu je dejal, da je danes sreča za Jugoslavijo, da ima monarhistično ustavo in svojo narodno dinastijo. V cerkvi sv. Nikolaja pa se je vršila slavnostna panihida za junake, padle na Kosovem polju. Udeležili so se zastopniki našega poslaništva in konzulata, člani jugoslov. kolonije v Pragi, zastopniki češkoslovaške vlade in poslaništva antantnih držav.

— Graditev aerodroma v Beogradu. Beograjski listi javljajo, da je francoska Avio-compagnia izdelala načrt za zgradbo modernega aerodroma v Beogradu ter ga predložila beograjski mestni občini v odobritev. Aerodrom bo zgradila družba na lastne stroške na občinskem stavbišču, bo pa v 25 letih prešel brez nadaljnega v občinsko last.

— Odlikovanje češkega pisatelja. Češki pisatelj Jan Hudec, dolgoletni delavec na polju češko-jugoslovenske vzajemnosti in marljivo prevajalec iz srbohrvaščine, je bil za svoje zasluge odlikovan z redom Sv. Save IV. stopnje. Jan Hudec je posebno spretno prevl Vajnovičovo »Dubrovačko trilogijo« in tudi več slovenskih spisov, med njimi nekatere Cankarjeve novele.

— Bolezen ruskega učenjaka. Iz Berlina poročajo, da je znani ruski učenjak, profesor zgodovine N. J. Karjejev težko zbolel ter da se z družino vred nahaja v zelo težkem gmotnem položaju.

— Nemške lokomotive za Rusijo. Nemci so na podlagi znanega sporazuma z Rusi pričeli te dni dopošiljati v Rusijo železniške lokomotive. Prva pošiljatev, ki je odšla iz Nemčije prošli teden, vsebuje 270 lokomotiv, dočim jih 1000 odpošljejo še v prihodnjih dneh.

— Dokument s severnega morja. Neka norveška ekspedicija na severni pol je našla na bregu otoka Novaja Zemlja dobro zaprto steklenico, katero je bila pred 50 leti vrgla v morje avstrijska ekspedicija, ki se je z ladjo »Tegetthof« podala v vodo severnega tečaja. V steklenici se je nahajal dobro ohranjen dokument, katerega je v aprilu l. 1874 napisal ladijski komandant, poročnik Weyprecht in v katerem je opisal nesrečo, ki se je prigodila ekspediciji, ki je z ladjo zadel med ledeno goro, ki so jo zdrobile, tako da jo je morala zapustiti. Vsled kontrole so Norvežani poslali dokument na Dunaj, kjer je njegovo pristnost potrdil še edini preživeli član te ekspedicije upokojeni viceadmiral Broesh.

— Lenina že zapuša spomin. Reuterjev urad poroča iz Revala: Nove vesti, ki so došle iz Moskve, potrjujejo, da se je Leninovo stanje v zadnjem času zelo poslabšalo. Bolnik govori s težavo in ga tudi že zapuša spomin. ta

ko da niti ne spozna več ljudi, ki ga obdajajo. Dva odlična nemška zdravnika sta z letalnim strojem odpotovala v Moskvo.

— Molitev za sovjetsko vlado. »Sov. verna Komuna« poroča, da se zadnje dni v nekaterih cerkvah Petrograda in Moskve moli pri mašnih obredih tudi posebna molitev, v kateri se prosi Boga naj očuva sovjetsko vlado in njene komisarije. Baje pripravljaja »Začasna cerkvena uprava« posebno odredbo, s katero bo zapovedano vsem cerkvam v sovjetski Rusiji, da upletejo v svoje obrede to molitev. Ali ni to farsa brez primere?

Dopisi.

Vinotoči ali gostilne pod vejo. V novejšem času dovoljuje oblast zopet v večjem številu takolimenovane prehodne gostilne-vinotoče, gostilne pod vejo. Pride posestnik vinograda na okrajno glavarstvo, pravi, da ne more prodati vina in dovoli se mu gostilna, da iztoči svoj pridelek. Tako se množijo ti »busešanki« kakor gobe po dežju, nesrečno ljudstvo pa se zapeljuje po »priložnostih« in popiva in ko je »pilo«, pa se krega nad hudimi časi, nad uradniki, nad državo, se skrega med seboj, alkohol prinese kreg, pretep v obitelji, nezadovoljnost raste in dobiva vedno nove hrane. Tam pa bije »Sveta vojska« svoj obupen in brezuspešen boj in meče »bob ob steno« in te stene ji nastavlja državna oblast, ko dovoljuje nove gostilne, vinotoče — pasti zdravega treznega življenja, mesto da bi gostilne, kjer so očitno nepotrebne, zapirala. Da, da, besede mičejo, a zgledi vlečejo. In na šolska vodstva pošiljajo ista okrajna glavarstva dolgovorne navodilne pozive za nabiranje mladih »junakov«. Le idite jih iskat, tam po gostilnah, po »busežankih« jih najdete od nedeljah zvečer poleg svojih starišev z nabuljenimi očmi in zagorelimi lici. In v šoli se bo otrok dal vpisati med »mlade junake«. Ne silite šol, vzgajati hinavce in zahrbtnježe. Lepo vas prosimo, ne smešimo se z mladimi junaki, ko pa imate v vsakem kotu gostilno, skušnjava, ki jih sproti požira. Evo vam nekaj v podkrepitve teh besed. Bilo je v Mariboru na nekem srednješolskem zavodu. Zaboljubil (da ne rečem zaprisegel) je g. profesor »mlade junake«. Eno roko je držal dijak (ali jih je več držalo) k zaobljubi, z drugo je kazal zažad v isto zadevo figo. Videi, součenci, ko so to videli in povedali, pa so doma govorili o brezpomembnosti nabiranja mladih junakov. So imeli prav? Na delo proti potapljanju Slovencev v alkohol, a v drugo smer. In še nekaj: mislite, da ima kmet z vinotočem dobiček? Kaj še! Sam pravi, da ne. Če proda po zmerni ceni vino skupno, je za njega mnogo boljše. In proda ga lahko, ako ga ima v poštenem stanju. Slednjič se je dogodil nedavno slučaj, da so bili starši v vinotoču, doma pa je hiša zgorela itd.

Ivanjkovec. Toča in nevihta dne 26. junija je prizadela hudo dele občin Ivanjkovec, Veličane, Brebrovnik in Sv. Miklavž. Zadelo je okoli 200 oralov vinogradov ter vmes ležečih drugih kultur. Ti vinogradi so poškodovani 50 do 100 %, tako da velik del teh tudi drugo leto ne bode nič rodil. In če se to vse upošteva, znaša škoda na vsem 8 do 10 milijonov kron. Hudo prizadeti so tudi viničarji, katerim je vzelo vse na vrtih in njivah. Neeobhodno potrebna je, da se pokrajinska uprava pobruga, da bode za to in za male posestnike uvedena kaka pomožna akcija, ker pridejo drugače ti v hudo prehranjevalno krizo. Vsem prizadetim posestnikom priskočilo bi se pa naj na pomoč z brezplačno galico, katero sedaj takoj nudi no rabijo za škropljenje.

Ivanjkovec. Dne 27. t. m. ogledal si je g. okrajni glavar Pirkmajer vse po toči poškodovane občine.

Radeče pri Zidanem mostu. Na Vidov dan je bil pri nas sejm. V gostilni pri Kuku je bilo več pivec, med njimi tudi brata B. z očetom. Ker so bili že precej vinjeni, se je vnel prepir, ki je končno dospel do zaključka, da je brat brata s palico do krvavega po glavi nabil, ko ju je gostilničar postavil na plan.

Konjice. (Zaroka.) Nedavno se je tu zaročila gđ. Anica Ogorečeva z ravnateljem »Drave« iz Maribora gosp. Križničem. Z njo bodejo zgubila narodna društva Sokol, Čitalnica in Jugoslovenska Matica požrtvovalno in zvesto sodelovalko. K zaroki naše iskrene čestitke! — (Nesreča.) Dne 27. junija 1922. se je tu ponesrečil komisar okrajnega glavarstva g. Mahnič z motornim kolesom, ki si ga je izposodil od nemškega trgovca Pollanda. Med slovenskimi tržani se o slučaju mnogo razpravlja. V enem pa so si vsi edini: v tem namreč, da bi g. Mahnič zelo koristil narodni stvari v našem ogroženem trgu, ako bi nas čimprej zapustil. Konjičani.

Ormož. V ponedeljek 26. t. m. prišlo se je silna nevihta od Pohorja čez južne Slo. gorice. Vrelo je kakor v kakem stroju. Vihar je lomil drevesa, podiral slabe stavbe, lomil opeko raz strehe. Okoli šeste (18.) ure je prišel močen dež, deloma po nekaterih krajih tudi toča, ki je mestoma napravila občutno škodo. — Na Mikloviških Krčevinah je tresnilo v hišo pošestnika Pauša. V trenutku so bila hiša in vsa gospodarska poslopja v ognju. Doma samo pastir, vsi drugi na polju. Rešil je živino, vse ostalo je do tal pogorelo z vsemi prostori. Krma je bila vsa že spravljena. Škode na vsem do 500.000 K — zavarovan za 5000 K. Pozor na nesrečo!

Ormož. Dne 25. jun. se je zvedelo, da je tukajšnji kaplan Visenjak prestavljen k sv. Duhu pri Konjicah. — Različni agenti v moških in ženskih oblekah švigajo sem ter tje po gostilnah in občinah ter se za njega zavzemajo, da bi nadalje ostal pri svojem u zornem delovanju. Sklepa se zaupnice in spravljajo se deputacije za Maribor, da to službeno prestavljanje onemogočijo. Če je upravitelju škofije kaj ležeče na dobrem glasu duhovščine, bo izvršil, kar je že sklenjeno.

Ptujske vesti.

Kako stabi vzgledi vlečejo. kaže slučaj, ki se je dogodil po mariborskem vzorcu v nekem tukajšnjem hotelu v noči od 23. na 24. t. m. V hotelu je prenočevalo mlado dekle iz Maribora. Proti polnoči potrkala nekdo na vrata njene sobe in moški glas zahteva vstop češ, da prihaja policijska kontrola. Ko je na to odprla, sta se ji predstavila en civilist kot policijski detektiv in en narednik, kot zastopnik vojaške policije, zahtevajoč da se legitimira, ker sicer bi morala proti njej postopati z aretacijo. Njunega namena ne bo težko uganiti. Ali sta ga dosegla, ni ugotovljeno. Ugotovljeno pa je, da je končno dekle z zvonjenjem alarmiralo sobarico, na kar sta jo vročerkvna junaka odkurila. Na begu pa ju je srečala sobarica, ki je ugotovila njuno istovetnost. Zagovarjati se bode ta moralna pred sodnikom, ker sta si usurpirala značaj in funkcije policijskih detektivov.

Limbuški romarji.

Maribor ima prav prijazno okolico. Kamorkoli se človek obrne iz Maribora, je v par četrt ure že zunaj na prostem med žitnim poljem, med cvetočimi travniki, ali pa v zelenem gozdu, kjer vdihava sveži zrak in se veseli prirode. Zato pa hite množice ob nedeljah popoldan kar v procesijah ven iz mesta na vse strani. Zakaj povsod je lepo in povsod je dobiti dober prigrizek, ki se naposled zamoči že z boljšim vinom.

Izmed vseh nedeljskih izletnih točk je pa na prvem mestu Limbuš že od nekdaj. Nič ne pomaga, če pravite še toliko, da so tudi drugi izprehodi lepi, da se tudi drugod dobi dobra kapljica in na posled, da kliče narodna zavednost in dolžnost slovenske Mariborčane tudi v druge kraje! Ljudje to čitajo, uvidevajo, da je res tako, a ko pride lep nedeljski popoldan, se pridružijo limbuškim romarjem, ki gredo kar v celih procesijah tja, kjer so bili že toliko nedelj in praznikov, tja, kjer se čutijo docela domače t. j. v Limbuš. Stara navada, železna srajca; ta pregovor velja tudi tukaj.

Moti se, kdor misli, da Mariborčane odi v Limbuš v prvi vrsti — Pekrčan in tista sladko-opojna ginjenost, ki jo

Drogistu Poberaju so ukradli ob priliki selitve doslej neznanj uzmoviči iz potne kozare različne predmete v vrednosti preko 4000 K.

Poskus zastrupljenja. Proti večeru 24. 6. je neka 54 let stara Kr. hotela zastupiti mehanika V. s solno kislino, toda na način, ki je imel malo izgleda na uspeh. Kr. je pred časom prodala svojo hišo V. za malo svoto s pogojem, da bo imela v hiši prosto stanovanje in hrano. Ali Kr. se je začela kmalu kesati, da je sklenila tako kupčijo, menec, da bi bila lahko dobila za hišo veliko več. V. je pustil pred kratkim delavnico v hiši renovirati in to je prejšnjo gospodinjjo še bolj razburilo. Ko je bilo delo v delavnici v soboto dovršeno, je stopila Kr. na videz dobro razpoložena, pred tam se nahajajočega V. ter mu ponudila kozarec vina podobne tekočine z besedami: No, g. V., sedaj pijva pa še midva kozarec vina eks za likof. V. se je spočetka branil, a je vzel končno vendar kozarec v roke, da poskusi. Opazil pa je takoj, da mora biti v kozarcu nekaj nenavadnega. Poklical je na to zdravnik, da je konstatairal kakovost vsebine, ki je bila kakor rečeno solna kislina. Policija, o zadevi obveščena, je nespametno žensko aretirala. Pri zaslišanju je priznala namen poskušene umora z zastrupitvijo, trdeč, da je hotela kislino sama izpiti in da ji je V. kozarec s silo iz rok vzel. Oddana je bila sodišču.

JDS.

Zaupniško dr. Žerjavu in drugim voditeljem Demokratske stranke je izrekla tudi krajevna organizacija JDS v Trbovljah.

Pri ministru dr. Žerjavu v Begunjah na Gorenjskem se je oglasilo dne 29. junija nad 100 delgatov organizacij demokratske stranke iz Ljubljane in Gorenjske ter so mu priredili prisrčne ovacije. Dr. Žerjav je obljubil, da bo na zboru zaupnikov 9. t. m. obširneje govoril o strankinih nalogah v bližnji bodočnosti.

Demokratski shod v Razvanju se vrši v nedeljo 2. julija ob 4. uri popoldne pri Trinku.

Zbor zaupnikov JDS za ljubljansko oblast se vrši 9. julija ob 9. uri dop. v Ljubljani. Na zboru se izvede strankina oblastna organizacija.

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru.

(Od 8. do 17. septembra.)

Razstava vrtnih pridelkov v Mariboru.

Društvo vrtnarjev za Maribor in okolico priredi od 8.—17. septembra t. l. svojo prvo razstavo kot poseben oddelek pokrajinske obrtne razstave. Na razstavi hočemo vrtnarji pokazati, kaj zmoremo v zelenjarstvu in v lepoti nem vrtnarstvu. Obiskovalci razstave naj se tam prepričajo, videč bujno raznovrstno vrtno zelenjavo in krasno

provzroča to vino. Predvsem je zloženost izprehoda. Ni ne predaleč, ne preblizu. Eno urco hoda je samo! In v tej kratki uri greš ob Dravi, skozi prijazni studenški log, med žitnim poljem in že si v Limbušu, od koder te lahko nazaj popelje široka gladka cesta, če je potreba.

Najprijetnejši del tega pota je vse-kakor studenški log, ki objame potnega šetaleca s svojim hladom in svežim gozdnim vonjem, da sname klobuk, si obriše potno čelo ter počasi nadaljuje pot zadovoljen s svetom in s samim seboj. Komur je direktna pot skozi log prekratka, ta se obrne lahko na levo ali desno. Saj je vse polno potov in stezic gladkih in uglasjenih! Nikamor ne moreš zaiti, zakaj kjerkoli prideš ven, povsod se lahko takoj orijentiraš in vselej se ti smeje nasproti Limbuš, cilj tvoje romanja. Nikjer se tvoja noga ne izpodtakne, ali pa zaplete v dračje. Zakaj stoinsto rok čaka na vsako vejico, ki pade preporela z drevesa, da jo pobere in odnese domov. Niti borovi storži se ti ne kotilijo pod nogami, ker jih otroci sproti poberejo in odnese za kurivo. Če te prime med potje žeja, pobereš par borovnic in si osvežiš usta. Zakaj, če ima ta mali log na tisoče litrov tega sadu za deco — ima govo tudi za tebe par jagod. Ako si pa tru-

evetice, da so naši kraji za vrtnarstvo izredno ugodni in takorekoč ustvarjeni za to, da prednjačijo v tem ostalim pokrajinam naše države. Kdor je videl krasne načrte ličnih paviljonov in okusno zasnovanih vrtcev, ki jih bodo postavili za vrtni oddelek na obsežnem dvorišču dijaškega doma v Prešernovi ul., je dobil pač utis, da bo tvorila ta razstava senzacijo prve vrste.

Vrtnarji v mestu in na deželi na delo! Odločimo se že sedaj za zelenjavo in za cvetice, ki jih bomo razstavili v septembru, in posvetimo tem vrtnim pridelkom čim večjo pozornost, da bodo krasno uspeli do določenega dne. — Brezdvomno bo prišlo obiskat našo razstavo mnogo ljudi, saj je ta razstava sploh prva te vrste v naši državi. Naša dolžnost je, da obiskovalce čim bolj zainteresiramo za naše kraje, da dobimo odjemalcev za naše pridelke.

Poleg političnega pomena ima pa imenovana razstava tudi namen zbuditi med ljudstvom smisel za vrtnarstvo in dvigniti v splošnem to lepo pogo narodnega gospodarstva na višjo stopnjo. Vsled tega ni namenjena razstava le velikim vrtnim podjetnikom ampak tudi posestnikom malih vrtov; sploh vsakemu ljubitelju narave se nudi tukaj prilika, da pokaže na svojih rastlinah, kaj zmore smotrno vzgajanje.

Te dni je začel razstavi odbor razpošiljati znanim vrtnarjem prijavnice, ki naj jih izpolnijo in vpošljejo odboru do 10. julija t. l. Kdor ni dobil prijavnice, pa želi sodelovati na razstavi, naj se obrne tozadevno na društvenega predsednika g. Kegla. Vinarska in sadjarska šola v Mariboru. Odbor računa s tem, da se prijavi za sodelovanje na razstavi veliko število vrtnarjev; razstavljalec bo plačati le majhne stroške, ker je dobil odbor prostor in paviljone zastoj na razpolago.

Ne Kmetijsko društvo za Slovenijo, temveč vinarski in sadjarski odsek v Mariboru priredi vinsko razstavo kot oddelek splošne pokrajinske obrtne razstave. Vinogradniki, ki se nameravajo udeležiti te razstave, naj se prijavijo Vinarskemu in sadjarskemu odseku v Mariboru. V tem smislu je treba popraviti našo zadnjo notico o vinski razstavi. Upamo, da bodo naši vinogradniki razumeli velikanski pomen te razstave in se bodo prijavljali v kar najobilnejšem številu.

Reklame na plotu. Kdor jih je naročil, naj jih pustj tukaj izdelati in sicer samo pri oficelnih slikarjih Franjo Horvat v Slovenski ulici 10 in Franjo Ambrožič, Grajska ulica št. 2. Drugi slikarji niso upravičeni izdelovati teh reklamnih ploščic.

RAJANJE

dne 2. julija popoldne v studenškem logu v korist Sokolskega doma v Studencih.

den in bi si rad odpočil, nikakor ne prideš v zadrego. Povsod te vabijo snazna z borovimi iglicami posuta tla. Če so ti pa ta pretrda, lahko sedeš v veliko mehko in cvetoče resje, kjer se tine umaže še tako bela obleka.

In v sredi tega rajskega ležišča je večja »jasa«, t. j. travnik obdan z gozdom. Na tem travniku priredi v nedeljo 2. t. m. »Sokol« ne, obligatne in navadne sokolske veselice, ampak **rajanje** v pravem pomenu besede, kjer se bode lahko vsakdo zabaval po svoje popolnoma domače in neprisljano. — »Drava« bode svirala kolo in druge poskočne. Ljudje se bodo pa vrteli po travniku, komur se bode zljubilo seveda. Drugi bodo gledali, kako se pečejo janjci po jugoslovenskem načinu. Gotovo si jih bodo tudi privoščili, kako jim diše. Tretji si bode žejo hladil pri pivskem, ali pa se krepčal pri vinskem šotoru. Kdor bi rad vedel, kakšna usoda ga čaka, se bode oglasil pri vedeževalki, ki je prava pravcata ciganka. In še za vse polno drugih zabav je preiskrbljeno.

Limbuški romarji so sklenili soglasno, da se to pot ustavijo vsi v studenškem logu v nedeljo popoldne. Zvečer pa gredo domov, ali pa k nadaljevanju rajanja v »Sokolski dom« v Studencih.

Mariborske vesti.

Maribor 1. julija 1922

m »Stražino« pobalinstvo. Včerajšnja »Straža« si je s svojim pobalinskim napadom na naš list ter na tovarisa, urednika Spindlerja, zopet dala spričevalo pravega piškopejskega balkanizma. Tako delajo v Evropi samo še Albanci in pobalini. Končno pa ji tega niti ne bi zamerili, ako bi bila o tem recimo oškodovala naš list, ali pa demokratsko stranko, toda notica nima tega namena in ga sploh ne more imeti; to je zgolj pobalinstvo, skrajno pomanjkanje kulture in takta. Kaj briga »Stražo« ali SLS, ako prinaša naš list Kellermanov »Predor«, čeprav ga je prinesel tudi že »Novi Čas«. Posebno ako je »Novi Čas« prinesel mesto celotnega prevoda okrnjeno spako? Če bi hoteli biti mi tako zlobni, kakor »Straža«, ki lahko vprašali »Novi Čas«, če mu je morda avtor dovolil, da izpusti cele odstavke, katerih vsled nepoznavanja slovenskih tehničnih izrazov njegov prevajalec ni prevedel, ali pa druga mesta v romanu, ki niso odgovarjala njegovi tendenci? Naš prevod »Predora« je popoln; oskrbel ga je znan slovenski prevajalec, ki je prevedel doslej že nad 30 del iz raznih svetovnih literatur, torej ni nikak plagiat. Že njegovo ime, katerega bo »Straža« lahko izvedela ob koncu, jamči za to. Končno pa bi bilo res nekaj drugega, če bi »Novi Čas« recimo kdo v mariborski oblasti čital, toda razen »Stražinega« uredništva ga sploh nihče ne pozna, saj ga v Mariboru še v javnih lokalih ne najdete niti z laterno ob bellem dnevu.

m Jaz, dr. Verstovšek. V sinočnji seji obč odbora se je g. dr. Karl Verstovšek, bivši prosvetni minister Slovenije, mogočno potkal po prsih, češ, l. 1919. bi bil jaz naravnost čudeže delal in ogromno premoženje rešil iz likvidacije štajerske dežele, da me ni centralna vlada odstavila in postavila za preds. likvidacijske komisije dr. Kurkovec. »Resnicoljubni« Verstovšek je pač računal na nevednost večine obč odbornikov, zato ni povedal, da Gradčani takrat niti oddaleč niso mislili na likvidacijo in na pošteno razdelitev imovine bivše štajerske dežele. Verstovšku se očividno tudi v obč. odboru zdi, da je med dobrodušnimi Pohorci na volilnem shodu, kjer jim navdušeno opeva — sebe in svoja slavna dela.

Mariborski Slovenci in obrtniki. Prejeli smo: V Vašem listu ste že ponovno povdarjali, da bo Maribor le tedaj resnično in zanesljivo slovenski ozir. jugoslovenski, če bodo tudi trgovci in obrtniki odločni Jugosloveni. To pa je zopet le tedaj mogoče, če bomo mi vsi zahajali le k našim solidnim trgovcem in obrtnikom. Večina naše jugoslov. javnosti pa na to pozablja in prestopa dan na dan lokale naših najzagrizenejših narodnih nasprotnikov in s tem še jači premoči nemškega kapitala v Mariboru, ki potem duši razvoj našega narodnega gospodarstva. Te dni smo zagledali zopet kričeč slučaj te naše sramotne narodne nezavednosti. Nemški fotografi so izobesili slike slovenskih maturantov in drugih učencev s slov. profesorji in učitelji. Po istih izložbah vse mrgoli raznih drugih jugoslov. veljakov in rodoljubov in vendar imamo v Mariboru dovolj dobrih slovenskih fotografov. v Gosposki ulici celo prvovrstnega umetniškega, ki je obenem izredno priden narodni delavec — Sokol. Ker pa celo takšne svoje ljudi zanemarjamo, se ne smemo čuditi, če se po mariborskih izložbah (glej v Slovenski ulici Supantschitsch!) prikazujejo zopet samonemški napisi. Vsakemu narodu se godi tako, kot si zasluži!

m Okrajna učiteljska konferenca mariborskega učiteljstva se je vršila v petek dne 30. junija. Najvažnejše točke dnevnega reda so bile: 1. poročilo mestnega nadzornika gospoda Finka o stanju mariborskega ljud. šolstva; 2. referat: »Kako naj učitelj podpira delovanje državne zaštite za deco in mladino«, — referent g. vodja Dimnik; 3. »Zgodovinski in zemljepisni pouk na osnovnih in meščanskih šolah«, — referent g. učitelj Malenšek in gđ. učiteljica Poljančeva. Zborovanje je bilo zelo živahno. Ob koncu konferenca je učiteljstvo zapelo državno himno.

m Svetel trenutek je imel v sinočnji seji obč. odbora klerikalec dr. Verstovšek, ko je izjavil, da država mnogo žrtvuje za dijaštvo, da da za podpiranje dijaštva naravnost ogromne svote. To pa seveda ne bo oviralo časopisa njegove stranke, da ne bi z vso vnebo naprej hujskalo proti državi in vpi- lo ravno nasprotno!

m Zanimiva konstatacija. V včerajšnji seji občinskega odbora je izjavil soc. demokratični obč. odbornik Bahun, da izhaja odpor proti pononjaškemu davku (1 - dinarski davek) z nemško-nacionalne strani, češ da te ljudi boli, da so morali dati iz rok obč. vaje in iščejo sedaj vsako priliko metati novemu obč. odboru polena pod noge.

m Mariborski javnosti v pojasnilo. Uradništvo mariborskih pošt je z ozirom na postopanje »Osrednjega društva pošt in brzojavnih uslužbencev za Slovenijo podružnica Maribor« po- vodom veselice dne 2. julija 1922. pri- morano izjaviti mariborski javnosti v pojasnilo, da so v imenovanem društ- vu včlanjeni izključno poštni podurad- niki in sluge ter je veselica povsem samostojna prireditelj poštne služab- ništva. Uradništvo nima z imenovanim društvom ničesar skupnega ter pri ve- selici tega društva dne 2. julija t. l. ni sodelovalo. Uradniški odbor.

m Opozorilo glede potnih listov. — Mnogo ljudi pošilja po potne liste k policiji tuje osebe. To je nedopustno, ker se mora v potnem listu vpisati tudi popis osebe. Opozorjamo vse, da se je treba osebno zalasiti.

m Kje je zaščita domačih delavcev? Graška družba za električno industrijo »Elin« ima v svoji mariborski »nacio- nalizirani« podružnici pravo gnezdo Nemcev in inozemcev. Celo vodja sam, g. Scherer, je inozemski Nemec. Nič čudnega ni torej, da ima ta famozna družba skoro izključno same nemške uslužbenke in povrh še inozemce. Se- danj pa je ta družba iztisnila še one maloštevilne Slovence, katere je imela v službi. Odpovedala je monterjem in pomožnim monterjem službo z 8 dnev- nim rokom, češ, da jih vsled pomanj- kanja dela ne more več obdržati. Da pa to ni res, je pokazala s tem, da je takoj nato sprejela nove, seveda Nemce in med njimi zopet tudi inozemce. Odpu- ščeni delavci so se radi tega pritožili na inspekcijo rada, ki je pozvala k sebi ravnatelja Schererja, kar pa ni nič po- magalo, ker se je Scherer tam nalagal, da so bili odpuščeni monterji nespo- sobni, kar pa ovrže že enostavno dej- stvo, da so bili nekateri pri družbi u- službeni nad eno leto; če bi bili nespo- sobni, bi jih bili odpustili gotovo že poprej. Inspekcija rada je sicer obljui- bila, da pozove še enkrat k sebi skup- no ravnatelja in prizadete delavce, to- da tega iz neznanega vzroka ni stori- la! To postopanje te družbe, ki je tudi sicer tako zagrizeno nemška, da niti s slovenskimi strankami noče obče- vati slovensko in se s Slovencev dela le nor- ca, presega že vse meje ter zahteva, da poseže tu vmes merodajna državna o- blast. Na svoji zemlji in svoji državi se ne bomo dali izigravati in zapostav- ljati od iz lačne Avstrije privandranih tujcev. Temu moramo enkrat za vselej napraviti konec. Opozorjamo na to družbo tudi naše poslance.

m Društvo za Vaspitanje i Zaščito dece v Beogradu, potuje s svojimi go- jenci, vojnimi sirotami po Sloveniji ter se ustavi po tri dni v Ljubljani, Celju in Mariboru. Ljubljana in Celje pri- pravljata malim srpskim gostom, ki so izgubili v svetovni vojni svoje stariše dostojen sprejem in pogoščenje otrok. Maribor seveda ne sme zaostajati za drugimi slovanskimi mesti. V ta na- men se je osnoval tu vsprejemni odbor, sestojč iz zastopnikov občine, glavar- stva, drž. zaščite dece in mladine, po- žarne bramb. Glasbene matice, voja- štva ter slovenskih in srpskih dam. — Predpriprave za vsprejem in pogošče- nje so v polnem tiru. Srpska deca pri- rede v vrtu vojaške realke, v nedeljo dne 9. t. m. popoldan koncert, ki bo združen z ljudsko veselico.

m Proces proti komunistom pred mariborsko okrajno sodnijo je pokazal žalostno dejstvo, da je eno izmed naj- hujših gnezd protidržavnega rova- renja. — Splošna stavbena družba v Ma- riboru ki ... vseh vetrov iz ...

žave najela množice nemškega urad- ništva in uslužbenstva, vključno temu, da so solastniki družbe tudi Jadranska banka in g. Drag. Hribar.

m Zahvala. Prejeli smo in priobču- jemo: Mariborsko slov. žensko društvo se pristočno zahvaljuje našemu dijaš- kemu orkestru za prijazno sodelovanje pri mladinskem koncertu.

m Dar dijaški kuhinji v Mariboru. Gospod Fr. Zaherl, učitelj v Ljutome- ru je nabral ob godovanju in rojstnem dnevu gospoda Alojzija Rajha, načel- nika gasilnega društva v Ljutomeru, za dijaško kuhinjo v Mariboru 65 Din. Pristočna hvala!

m Rajanje v studenskem logu. K rajanju jutri dne 2. julija ob 3. uri po- poldne bo o lepem vremenu vozil avto- mobil od Glavnega trga. Opozarja se tudi, da se v slučaju slabega vremena vrši veselica v vseh prostorih Sokol- skega doma v Studencih.

m Državni upokojenci. Prejeli smo in priobčujemo: Nove, članske izkazni- ce »Društva jugoslov. uslužbencev in upokojencev« in »Samopomoši« se bo- do izdajale upokojencem v pondeljek, dne 3. julija od 4.—5. ure popoldne v vestibulu glavne pošte. Oni upokojenci, ki še niso poravnali malenkostne čla- narine dveh dinarjev letno, in oni ki še niso pristopili k društvu, se vabijo, da to vendar enkrat v svojo in v korist svoje družine store. Ugodnosti, ki jih nudi društvo članom, so razvidne iz naznanila, izpostavljenega v navede- nem lokalu na vpogled, ter si jih lahko vsak član prepiše. V prihodnje bodo ur- adne ure vsakega 3. dne v mesecu od 4.—5. ure popoldne. V slučaju, da pade 3. dan v mesecu na nedeljo ali praz- nik, se bo uradovalo prihodnjega dne.

m Zdravniško društvo v Mariboru ima v četrtek dne 6. julija ob 18. uri v kolodvorski restavraciji na Prager- skem odborovo sejo, h kateri so vablje- ni vsi člani društva.

m Drž. dvorazredna trgovska šola v Mariboru. Vpisovanje se vrši do 4. ju- lija vsak dan med 8. in 10. uro na Zrinjskega trgu št. 1. I. Vhod v Cafovi ul. 9 ali v Razlagovi ul. 26.

m Usmiljenim srcem! Vojni invalid, katerega je vojna popolnoma uničila, prosi usmiljena srca za podpora. Žena mu je med vojno umrla in zapustila pet nepreskrbljenih otrok. Da preživi sebe in otroke, je razpečal že skoraj vse premičnine, sedaj pa ga je vrh vsega zla še doletela bolezen, tako, da se z družino vred nahaja v največji bedi. Podpora nujna! Darove sprejema naše uradništvo. Imena darovalcev bo- mo objavili!

m Ponarejeni 50 dinarski bankovci. Meseca jan. t. l. so se pojavili v pre- valjskem okraju v večji množini 50 dinarski bankovci bivše srbske Narod- ne Banke, vtihotapljeni iz Avstrije. Ti bankovci so datirani s 1. marcem 1886., nimajo še podpisov, označbe serije in številke, od banke sploh niso bili dani v promet in predstavljajo samo načrt bankovcev. Za časa avstrijske okupa- cije jih je bilo precej pokradenih iz trezorjev Narodne banke v Beogradu; tatovi jih skušajo sedaj spraviti v pro- met in z njimi goljufati. Vrednosti ni- majo ti bankovci nobene. Kljub temu, da od januarja t. l. sem ni bil prijav- ljen noben nov slučaj razširjanja, se utegnejo vendar sčasoma zopet kje pojaviti. En tak 50 dinarski bankovec je na vpogled prebivalstvu v oknu po- licijskega komisarijata v Mariboru, Slomškov trg 1 (Urad za potne liste).

m Prva hrvatska štedionica v Za- grebu je otvorila pred par dnevi v na- šem mestu v Gosposki ulici št. 24 svojo novo podružnico. Štedionica je eden največjih denarnih zavodov v naši dr- žavi, kar kažejo že delniška glavica, ki znaša 200 milijonov kron, rezervni zaklad, 130 milijonov kron ter vloge, 2500 milijonov kron. Štedionica ima krog 40 podružnic.

m Aretacija nevarnega lopova. Dne 6. junija letos je bilo iz veže Maribor- ske tiskarne ukradeno v Vinarski uli- ci stanujočemu Francu Čeršku 6000 K vredno dvokolo. Policija je zasledovala tatu, mesto tega pa je našla končno kolo samo in sicer pri nekem Šprodlu, ki pa je dokazal, da je kolo kupil od neke druge osebe. Policija je našla tudi to osebo, toda tudi ta je izjavila, da je

kolo kupila in sicer od nekega človeka, za katerega se je ugotovilo, da je v Ljubljani rojeni Viktor Tscheschner, zaposlen v neki tukajšnji tovarni kot šofer. Policija je zasledovala tega člo- veka, ni ga pa mogla izslediti, ker je med tem izginil, dne 28. junija pa ga je izsledila orožniška postaja v Kranju ter ga spravila pod ključ. Pri preiskavi in zaslišavanju Tscheschnerja se je ugotovilo, da ni le tat omenjenega ko- lesa, ampak da ima na vesti še več drugih lopovščin in tatvin v Maribo- ru, Rušah, Ljubljani in drugod, koder se je večkrat izdajal tudi za ravnatelja tovarne pod imenom svojega šefa. — Najbrže pa ima na vesti še več drugih grehov, za katere se še ne ve.

m Tatvina. V noči na 26. junija je bilo gostilničarju Rudolfu Gačnik v Studencih pri Mariboru iz zaprtih go- stilniških prostorov ukradeno 9 namiz- nih prtov, za 200 K drobiža, nekaj ci- garet in smodk ter nekaj klobas v skupni vrednosti 4000 K. O tatu manj- ka vsaka sled.

m Za ubogega invalida nam je izro- čil neimenovan dobrotnik 20 Din. — Srčna hvala. Posnemajte!

m Kavarna v mestnem parku v nedeljo 2. julija jutranji koncert od 10. do 12. ure.

m V nedeljo predpoldan v Gambri- novi dvorani vrtni koncert od 9.—13. ure. Vstopnina prosta.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

m P.n. trafikante opozorjamo po- novno, da ne sprejemamo nazaj več kot eno petino neprodanih listov.

Uprava »Tabora«.

Kultura in umetnost

x Niš za Runjaninov spomenik. Ka- kor poroča novosadska »Zastava« je mestna občina niška poklonila 1000 Din. za spomenik Runjanina, sklada- telja hrvatske himne.

x Vežbenica hrvatsko-srbskega je- zika za srednje in njim slične šole, sestavlja dr. Fr. Hešić, založila Tiskovna Zadruga v Ljubljani, je z rešitvijo po- krajske uprave za Slovenijo, oddelje- nja za prosveto in vere z dne 14. jun. 1922, št. 2035 aprobirana kot šolska knji- ga za srednje in njim slične šole. S tem je naša srednja šola dobila svoj prvi popolni učbenik hrvatsko-srbskega jezika. Druga naloga bo, da sestavijo še pri- merne čitanke.

Sokolstvo.

o Poziv članstvu sokolskega društva v Mariboru! Vsak član in članica dru- štva, kateri se hoče vdeležiti I. jugosl. vsesokolskega zleta v Ljubljani, se ima oglašiti v društveni pisarni, da naznani za zlet potrebne podatke. — Seboj je prinesiti izkaznico. Uradne ure vsaki torek in četrtek od 18. do 19. ure zvečer. Odbor.

o Sokol v Ptuj je imel svojo javno telovadbo v nedeljo dne 25. junija t. l. v Ptujju na dvorišču tamošnje vojašni- ce. Nastopili so vsi oddelki »Sokola« in vojaštvo. Moška deca od 10.—14. let je nastopila pod vodstvom br. Peček-a s prostimi vajami s palicami in je vaje, dasi so bile za deco malo pretežke, do- bro izvajala. Prav ljubeč je bil na- stop moške dece od 6.—10. let, ki si je pod vodstvom br. Pertota proste vaje s palicami spremljala s petjem narod- ne pesmi. Ženska deca pod vodstvom sestre Hočevar-jeve s svojimi prostimi vajami nikakor ni zaostajala za moško deco in je žela mnogo priznanja. Čla- nice so pod vodstvom svoje načelnice sestre Hočevar-jeve prav lepo izvajale proste vaje s kiji, zelo dober je bil njih nastop z Murnikovimi prostimi vaji- mi za letošnji Vsesokolski zlet v Lju- bljani. Posebno dobro se je posrečilo tudi članom izvajanje Murnikovih prostih vaj pod vodstvom br. Komaca. Za njimi je prikoralo na telovadišče vojaštvo pod vodstvom podpornika Pavloviča, katerega strumen nastop in precizno izvajanje prostih vaj s puška- mi s spremljevanjem vojaškega tam- buraškega zhora je občinstvo pozdrav- ljalo z velikim navdušenjem. Pod oro- dno telovadbo so nastopili še enkrat

članj skupno s članicami in prav do- bro izvajali župne vaje. Sledile so nato skupne moške dece, zaključila pa je nad vse dobro uspela preditev orodna telovadba članov in moške dece. Bila je zopet prilika videti, da je treba sa- mo prave sokolske vztrajnosti in pra- vilno imenovanje sokolske ideje in pre- magati se dajo vse težkoče. Malokate- remu sokolskemu društvu v Jugosla- viji je tako otežkočeno delovanje kot ravno ptujskemu »Sokolu« in malokje je tako potreben »Sokol« kot v Ptujju, kjer je še mnogo naših državi škodljivih elementov, ki so postali ravno v zad- njem času nad vse predržni. Največ zaslug za uspešno delovanje ptujskega Sokola je priznati ptujskemu učitelj- stvu, pred vsem nad vse požrtvovalne- mu br. Komacemu, nadalje br. Peček-u in marljivi načelnici sestri Hočevar- jevi. Z žalostjo pa je treba konstatirati, da je bilo pri javni telovadbi videti malo domačih narodnih rodbin, ki bi bile s svojo prisotnostjo pokazale vsaj malo smisla za sokolsko delo in dale malo zadoščenja požrtvovalnim sokol- skim delavcem. — Zdravo! M. E.

o Okrožni zlet v Krški vasi pri Bre- žicah priredi v nedeljo, dne 9. julija t. l. posavsko okrožje zagrebačke sokol- ske župe. Zlet je celodnevni, ker se vr- še dopoldne od 8. ure naprej deloma v Krški vasi, deloma v Brežicah tekme in preskušnje, popoldne ob 14. uri je povorka iz Brežic na telovadišče v Kr- ški vasi, kjer sledi javna telovadba, tej pa ljudska zabava. Železniška zve- za je za udeležence zleta na obe strani (Zidanišost in Zagreb) tako dopoldne, kakor tudi popoldne zelo ugodna. Za udeležence iz Posavja v smeri Zidani- most vozi posebni vlak ob 23. uri. Cene vožnji bodo proti izkaznicam polovične. Priprave za zlet so v polnem teku ter obeta udeležba biti zelo obilna, po- sebno iz Zagreba, ki pošlje tudi odde- lek podoficijske šole. Sodelujejo Ko- stanjeviška meščanska godba ter so- kolski fanfari iz Krškega in Zagreba, tako, da se bode po telovadnem nasto- pu z ozirom na dobro oskrbljene šotore razvila gotovo zelo prijetna zabava. Vabimo torej vse prijatelje sokolstva, posebno tudi kmečko prebivalstvo, da se našega okrožnega zleta zanesljivo udeležijo ter tako pokažejo, da vedo ceniti sokolsko delo. — Posavsko so- kolsko okrožje.

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

Sport.

: »Svoboda« Celje : »Svoboda«, Ma- ribor. Minuli praznik se je odigrala na Rapidovem prostoru tekma med nave- denima kluboma, ki je končala v prid Svobode iz Maribora. Rezultat 4:0. — Obisk zelo slab. Sodnik g. Friedau je vodil igro srednje dobro.

Gospodarstvo.

g VI. poročilo Hmeljarskega druš- va za Slovenijo o stanju hmeljskih na- sadov. Zatec, CSR dne 19. 6. 1922. — Dolgozaželjeni dež je včeraj in pred- včerajšnjim v celem žateškem okolišu dal hmeljskim nasadom vsaj najpo- trebnejšo množino vlage, če tudi je temperatura padla in so noči skoro mrzle — kar rastlini nikakor ne prija. V teku zadnjih 8 dni se je rastlina, vključno vročine izdatno izboljšala. Vi- rano obrezanih nasadih je trta dosegla že celo visokost žic ter nastavlja zdra- va krepka rastlina obilo panog. Drugi del nasadov je dosegel $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}$ viso- kosti žic in je tudi precej krepke. Lepi nasadi tvorijo danes morda dve tretini vse s hmeljem zasajene ploske. Zadnja tretina je vsled poškodbe po bolhaču zelo slaba. V teh nasadih se poganjki ali šele napeljujejo na žico, ali pa so komaj vzklile iz zemlje. Ali bode ta tretina kaj obrodila, je odvisno od vremena. Stanje hmeljskih nasadov je torej danes še prav različno in neena- ko. Ušice se niso pomnožile in tudi dru- gega mrčesa ni. Hmeljski nasadi bi se- danj rabili zopet lepo vreme in posebno tople noči da bi zamogla rastlina nado- mestiti zamujeno. Hmeljska kupčija se je nekoliko umirila in se cene pomi- kajajo med 2800—3200 šK za 50 kg. — Zveza hmeljarskega društva.

g Mariborsko sejmsko poročilo. Na vinjski sejmi dne 23. 6. 1922 se je priglasilo 168 svinj in 3 koze. Cene so bile sledeče: Mladi prešči 5 do 6 tednov po 350 do 560 K, 7 do 9 tednov po 700 do 900 K, 3 do 4 mesece po 1400 do 1600 K, 4 do 6 mesecev 1700 do 1800 K, 8 do 10 mesecev 2000 do 3500 K, 1 leto 4000 do 4500 K, pol pitane 1 kg mrtve teže 80 K, koze pomad 700 do 800 K.

Stanje vinogradov pri Ljutomeru. Iz Jeruzalema pri Ljutomeru poročajo, da so vse tudi pozne vrste, kakor pošip in graševina, v najlepšem cvetu in se torej trta normalno razvija. Vreme je za cvet ugodno. Izgleda pa, da se bo treba letos vinogradnikom bolj boriti s trtnimi boleznimi, nego lani. Vidi se nekaj peronospor. Vsled pomanjkanja delavcev je delo precej zaostalo. Kvalitetnih vin je v ormoško-ljutomerskem področju še precej v zalogi, toda producenti ne silijo s prodajo, a tudi kupci se ne javljajo vsled sedanjega ugodnega stanja vinogradov.

Dvovlastniški obmejni promet. V zmislu odloka Generalne direkcije carin št. 10.841-22 imajo dvoposestniško (dvovlastniško) pravico samo oni dvoposestniki, ki so v trenutku ureditve naše meje napram inozemstvu že bili dvoposestniki, (t. s. posestniki, kojih posestvo je po carinski črti razdeljeno na dva dela, tako da en del leži v inozemstvu), in pa oni, ki so takda dvoposestva pozneje podedovali. Ne smatrajo pa se kot dvoposestniki oni, ki so šele po ureditvi mejne črte tako posestvo kupili ali pa vzeli v najem. Glede takozvanih prolaznic (propustnic), na temelju kojih smejo dvoposestniki s svojimi delavci, živino in orodjem prekoračiti carinsko mejno črto, je Gen. dir. carin obenem odredila, da jih smejo izdajati same carinarnice brez naknadne odobritve Gen. dir. carin; njej se morajo v bodoče dostavljati samo odločitve carinarnice, ki so negativne. Prolaznice izdajajo naše carinarnice samo našim podanikom, za inozemske podanike jih izdajajo samo inozemske oblasti in se one od naših carinarnic samo vidirajo.

Sklepanje trgovske pogodbe s Poljsko. Trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani pozivlja vse gospodarske kroge, ki so zainteresirani na trgovini in prometu s Poljsko, naj v svrhu uveljavljanja svojih želj pri sklepanju trgovinske pogodbe med našo državo in Poljsko, nujno sporočijo zbornični pisarni ustmeno ali pismeno vse tozadevne predloge, da jih bo mogla zbornica predložiti ministrstvu trgovine in industrije v Beogradu. — Kakor poročajo iz Beograda, se bodo pogajanja pričela dne 1. junija v Varšavi. Za našega delegata je imenovan Velizar Janković. Z Jankovićem potuje v Poljsko tudi načelnik trgovinskega ministrstva Todorović.

Čekovni promet pri poštni hranilnici v Sarajevu in čekovnih zavodih v Zagrebu in Ljubljani za mesec marec, april in maj t. l. izkazuje sledeče rezultate: Vlog in izplačil je bilo pri vseh treh zavodih 1.187.401 z denarnim prometom v znesku 4.113.320.000 Din. Od tega odpade na klirinški promet 46.128 manipulacij s prometom 888 milijonov Din., to je 22 odst. od celokupnega prometa. Otvorjenih je bilo v tem času skupaj 389 novih računov, a zatvorjenih 52 računov, tako da je število imeti teljev čekovnega računa znašalo koncem maja 7663. Stanje vlog je znašalo koncem maja 182 milijonov Din.

Olajšave pri carinjenju vzorcev brez vrednosti in knjig, tiskanih na tujem jeziku, v poštnih paketih in priporočnih pisemskih pošilk. V smislu razpisa generalne direkcije carin v Beogradu se vzorci brez vrednosti, učne in znanstvene knjige na tujem jeziku in vsi drugi predmeti, ki so prosti carine in ki prispejo v poštnih paketih, kakor tudi priporočene pisemske pošiljke pri uvozu carinijo po »sitničnem beležniku«, to je brez deklaracije in drugih formalnosti.

g Mariborski trg. Sejmsko poročilo od 27. junija: Priglasilo se je: 3 bika, 3 konje, 102 vola, 260 krav, 10 telet in 1 koza. Skupaj 378 glav. Povprečne

cene za različne živalske vrste so bile za 1 kg žive teže sledeče: Debeli voli 33 do 35 K, poldebili voli 27 do 32 K, plemenski voli 25—32 K, biki za klanje 20 do 28 K, klavne krave debele 27 do 36 K, plemenske krave 21 do 24 K, krave za klobasarje 15 do 17 K, molzne krave 18 do 30 K, breje krave 18 do 30 K, mlada živina 22 do 31, teleta — do — K. — Mesne cene: Volovsko meso I. in II. vrste 60 do 68 K; meso bikov, krav in telic 60 do 68 K; telečje meso I. vrste 60 K, II. vrste 00 K; svinjsko meso sveže 80—90 K.

Uvoz luksuznega blaga. Na razna vprašanja glede ukinitja prepovedi uvoza luksuznega blaga, poroča trgovski gremij, da tozadeven sklep proračunskega odseka do sedaj še ni bil sprejet v plenumu Narodne skupščine, vsled česar ga finančno ministrstvo še ni objavilo. Kadar bo vlada izdala naredbo o dovoljenem uvozu te vrste blaga, se bodo interesente obvestili potom dnevnega časopisja.

Objave.

§ Osrednje društvo poštnih in brzodržavnih uslužbencev za Slovenijo, podružnica Maribor, priredi danes, v nedeljo 2. t. m. na vrtu restavracije »Gambrinus« dobrodelno vrtno veselico in sicer ob vsakem vremenu. Spored: 1. Koncert na vrtu. 2. Ples v dvorani. 3. Srečolov. 4. Ribolov. 5. Amerikansko kegljišče. Začetek ob 15. uri konec ob 24. uri. Vstopnina 5 Din. za osebo, otroci v spremstvu staršev so prosti vstopnine. Čisti dobiček je namenjen v podporo bolnih tovarišev, udov in njihovih sirot.

Gibanje Islama.

Pokret Japoncev, mongolskega naroda Azije, ki se je v kratkih letih naskrkal evropske civilizacije ter stremi za tem, da tekom bodočnosti prenese težišče politične moči in morda tudi kulture na vzhodne obronke Azije ter opustoši Evropo in sploh belo raso, je dovolj znan, zato ne bomo govorili o njem. Zaenkrat se hočemo ozreti le na bližnji vzhod, v katerem se istotako, v času, ko pleše stara Evropa blazni kankan z ene konference na drugo, pripravlja vulkan, da jo prej ali slej dvigne v zrak. Ta pokret je gibanje islama, ki je nam Evropejcem in naši kulturi neprimerno bolj nevaren nego pa Japonci; in to prvič ker nam je mnogo bližji, drugič pa ker nima kulturne tendence, kakor Japonci, ampak zgolj grobo silo, ki remi samo ali večinoma za zmago fanatičnega veroizpovedanja. Radi tega je neobhodno potrebno, da se tudi pri nas spregovori o tem islamskem pokretu vsaj par besed, kajti dolžnost odvrtiti to katastrofo od naše stare Evrope, zadeva prav tako nas Jugoslovane, kakor ostale narode.

Izkrišanje Islamcev s strani Evropejcev je moralo roditi odpor in protiakcijo. Kamor smo mi Evropejci prišli, povsod smo skušali napraviti tamkajšnje domačine za naše hlapce; pri tem se pa nismo zavedali, da si s tem pripravljamo vesolno sovraštvo vseh teh nešteti plemen. To izkoriščanje in zaslužjevanje pa je rodilo največji odpor ravno med Islameci, ker se vsemu drugemu pridružuje tudi še verski fanatizem, sovraštvo proti krščanstvu. Prebujanje in organiziranje Islamcev proti nam Evropejcem v Arabiji, Indiji in severni Afriki se vrši sicer silno počasi, kakor se vrši počasi krščenje njihovih peščenih puščav, toda vrši se smotreno, preračunano in vedno z večjim izgledom na uspeh. Organiziranje svobodnih, v primitivnih kulturnih prilikah živečih plemen Arabije, Indije in severne Afrike, ni lahek posel, toda ravno mi Evropejci, proti katerim je to gibanje naperjeno, smo jim pri tem največ pomagali in jim še pomagamo, s tem, da delamo vse mogoče, samo da bi se jim čimnajtežje priskrtili ter vzbudili pri njih čim večji odpor proti nam in željo po maščevanju. Anglija čuti to najbolj, ker ima z islamskim svetom največ posla.

Gibanje Islamcev v Egiptu in v Indiji proti Angležem je dovolj znano. Egipčansko je končalo naravnost s porazom Angležev, ki so se morali tej zemlji odpovedati ter priznati njeno samostojnost. Obšutno lekcijo pa so v najnovejšem času doživeli tudi Španci.

Svetovna vojna, kakor v mnogih drugih slučajih, tudi v tem oziru ni ostala brez posledic. Z ene strani je padla morala in disciplina gospodarjev, belih izkoriščevalcev Islamcev, z druge strani pa je pospešila zblíževanje dotlej potlačenih, ki so se srečali na raznih bojiščih Evrope, boreč se za tuje interese, ter se tako upoznali z modernim načinom vojevanja z orožjem, s peresom in z denarjem ter njega vrednostjo. Razdrapanje in kaotične razmere celega sveta so pri tem zelo olajšale in omogočile mirno in uspešno delo njihovega organiziranja. In danes streme za enim in istim ciljem Perzijci, Afganci, vsa arabska plemena, pa Tunizijci, Marokanci, Egipčani, Indijci in Alžirci, da o prebivalcih italijanske Tripolitanijske niti ne govorimo. Posebno močan pa je pred vsem pokret Islamcev v severni Afriki, kjer je vodja vsega gibanja v Alžiru, Tunisu in Maroku emir Kaled Ben El Aksni, nečak famoznega Abd-el Kadera. Emir Kaled je bivši kapetan francoskih »spahisov« ter kot tak v vojni umetnosti in vojaški organizaciji izvežban tako, ali pa še bolje, kakor drugi evropski vojskovodje. Poleg tega pa je emir Kaled, kakor že omenjeno, v sorodstvu z velikim emirjem Abd-el Kaderom, pretendentom na marokanski prestol, ki je moral pobegniti v notranjost kontinenta vsled sokrivde na velikih izgredih, ki so se izvršili v Maroku za časa obiska francoskega predsednika Milleranda.

O tem gibanju je prinesel obširnejše poročilo te dni italijanski list »Il Nazione«, iz katerega smo v glavnem zajeli tudi tukajšnje naše podatke. Poročilo v tem listu je izviren pogovor njegovega afriškega poročevalca, ki je osebno posetil emirja Kaleda v njegovem bivališču, ki se je tedaj nahajalo v neki libijski oazi. Emir Kaled je dal temu poročevalcu nekaj zelo zanimivih in važnih izjav, z namenom, da ga obvesti o panislamskem gibanju. Pred vsem je emir naglasil, da drže vse niti tega gibanja v svojih rokah nekateri poglavarji, od katerih se eni nahajajo daleč v notranjosti črnega kontinenta, drugi pa v — evropskih prestolnicah, čeprav nihče ne ve zanje in najbrže tudi nikoli ne bo doznal. Vsi ti voditelji so dobro poučeni v vseh zadevah, ki se tičejo njihove stvari. Zanje dvigjenje in prepoved Islama ni toliko versko, kolikor je politično vprašanje. Z gotove strani je to celo zgolj politično vprašanje. Po tem je tudi razumljivo, da je njihovo zadržanje napram različnim evropskim državam tudi različno. Merodajno je pri tem pred vsem to, kako se te poedine države zadržijo napram Islamcem. Anglija in Francija sta šli vedno samo za izkoriščanjem in zatiranjem islamskega ljudstva in gresta istotako tudi še danes. Radi tega je jasno, da je sovraštvo proti tema dvema državama, oziroma narodoma, največje. Sovražijo jih vsi, od princev do poslednjih delavcev ter jim na tihem in sami med seboj groze, da jih na dan osvete pokončajo kakor orkan silnih libijskih puščav. Malo bolj pomirljivi nego proti Angležem in Francozom, so Islameci napram Italijanom, tako je rekel emir Kaled italijanskemu novinarju in tako piše »Nazione«. Nam pa se zdi, da je bil to le kompliment gospoda Kaleda, saj svojemu italijanskemu gostu vendar ni mogel naravnost povedati, da so njemu in njegovim rojakom enako trn v peti tudi Italijani. V tem mnenju nas potrjujejo vse neštete ustaje tripolitanskih Islamcev proti Italijanom, ki so še danes taki »prijatelji« Italijanov, da jih ne smemo posetiti v notranjosti dežele brez močnega oboroženega spremstva. Radi pa verjamemo, da islamsko gibanje ni naperjeno proti Nemcem, saj so ti izgubili v svetovni vojni vse kolonije in s pravimi Islam-

ci na severu sploh nikoli niso imeli posebnih stikov.

— Danes je komaj pričelo prebujanje je prerogiranje Islamcev, ki bo postalo nekoč svetovnega pomena — je rekel emir Kaled ob koncu italijanskemu novinarju. Ko pa bo utrjen en sam edinstven blok od Maroka do Indije in ko bo pripravljeno vse do zadnje podrobnosti — tedaj kolonialne velevlasti Evrope ne bodo več odolile njegovemu zamahu, kakor tudi najmočnejši hrast džungle ne odoli zamahu orkana iz Pamirja! To so besede voditelja panislamskega gibanja v severni Afriki. Kaj porečejo k temu Lloyd George in drugi gospodje v Haagu, ki se pripravajo za oslovo senca, med tem ko se na vročih tleh Orienta pripravlja najhujša nevihta, ki je kdaj pretila stari Evropi?

Maroczy v Beogradu. Madžarski champion Geza Maroczy je dne 14. t. m. došel v Beograd. Prihodnji dan je igral nekaj partij s tainikom beograjskega šahovskega kluba Ovadijo ter dve partiji z beograjskim prvakom Poljancem, pri čemer je Poljanec eno zgubil, drugo pa dobil v lepen slogu.

Partija številka 62.

Odklonjeni damski gambit.

Beli: Maroczy	Crni: Poljanec
1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	e7—e5
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lc1—g5	Lf8—e7
5. Sg1—f3	Sb8—d7
6. e2—e3	0—0
7. Ta1—c1	b7—b5
8. c4×d5	e6×d5
9. Lf1—d3	Lc8—b7
10. 0—0	c7—c5
11. Ld3—b1	Sf6—e4
12. Lg5—f4	Sd7—f6
13. Dd1—e2	Le7—d6
14. Sf3—e5	Ta8—c8
15. Tf1—d1	Dd8—c7
16. g2—g4	Tf8—e8
17. De2—f3	c5×d4
18. c3×d4	Se4×c3
19. b2×c3	Ld6—a3
20. Lb1—f5	La3×c1
21. Td1×c1	Tc8—c7!
22. Df3—h3	g7—g6
23. Lf4—g5	De7—d6!
24. Dh3—h4	Sf6—e4
25. Lf5×e4	d5×e4
26. Lg5—f6	e4—e3
27. g4—g5	Dd5—d5
28. f2—f3	Te8×e5
29. Dh4—h6	Te5×g5+

beli se poda.

Maroczy se je o Poljancu igri izrazil izredno pohvalno in se začudil, da še ni nastopil na mednarodnih turnirjih. Dne 16. t. m. je igral v hotelu »Paris« šest simultanih partij brez pogleda na desko ter jih od teh pet dobil. Le en nasprotnik, ing. Cervenka, je dosegel remis. Dne 17. t. m. je igral Maroczy pet partij z mojstrom Kostićem, ter je 3 dobil, eno zgubil in eno remis. Na večer se je vršil turnir v hitrejšem tempu, kojega so se udeležili razen Maroczyja in Kostića beograjski matadorji. Prvo mesto je dosegel Kostić, drugo Maroczy, ki je v eni partiji s Poljancem remiziral. »Novosti« poročajo da sta igrala Maroczy in Kostić še nadalje tri partije, od katerih je Kostić dobil dve in eno remiziral, Dne 18. t. m. je Maroczy zapustil Beograd ter došel v Novi Sad, kjer se je produciral v simultanski igri. Nato je šel v Subotico in Vršac in igral v obeh krajih še nekaj partij s Kostićem. Končno pride Maroczy v Ljubljano in v Maribor, da v teh dveh mestih igra nekaj partij z dr. Vidmarjem.

Rogaška Slatina. Projektirani jugoslovski turnir se letos ne vrši.

Iz šahovskega sveta. O Binkoštih se je vršila v Berlinu tekma Holandijska — Nemčija. Zmagala je Nemčija z rezultatom 14½ : 9½.

Gugalne mreže izdeluje Anton Šinkovec. Grosuplje.

Zaloga v Ljubljani. Celu in Mariboru.

Bernhard Kellermann:

PREDOR.

Roman.

Prvi del.

I.

Koncert ob posvetitvi novozgrajene palače Madison-Square je pomenjal višek sezone. Bil je izmed najzrednejših vseh časov. Glasbeni zbor je štel dve stotini in dvajset godbenikov in sleherno glasbilo je bilo v rokah umetnika svetovnega slovesa. Za vodjo je bil pridobljen najbolj proslavljeni skladatelj te dobe. Nemec po rodu, in je prejel za ta večer neznansko nagrado šestih tisoč dolarjev.

Vstopnina je osupila celo Newyork. Izpod trideset dolarjev ni bilo sedeža in dobičkarji z vstopnicami so pogrnili cene za ložo do dveh stotin dolarjev in višje. Kdor je hotel kolkaj veljati, ni smel zaostati.

Ob osmih zvečer so stali na 26., 27. in 28. cesti in na Madisonovi aveniji tesno drug ob drugem prasketali nestrpno drgetajoči avtomobili. Prodajalci vstopnic, ki se preživljajo med pnevmatikami hrustecih avtomobilov, so se vkljub temperaturi dvanajstih stopinj mraza uzojeni s šopi dolarskih novčanic v rokah drzovito zaganjali v sredino brezkončnega veletoka besno potreskajočih voz. Zaganjali so se na stopalnice, na voznika sedala in celo na strehe voz ter so poizkušali brzotreskavico motorjev preriti s svojimi hrupavo tu-
lečimi glasovi. »Here you are! Here you are! Dva parketna sedeža, deseta vrsta! Ložni sedež! Dva parketna sedeža...« Ledena toča s sodro je pošev bila na cesto, kakor da so se sprožile puške streljane.

Kadarkoli je zašklopnilo okno voza — »Sem kaj« — so šinili po bliskavo kakor potapljači zopet med vozove. Ko pa so sklepali kupčijo, v žepe mašili denar, so jim na čelu zledenale znojne srage.

Koncert bi se moral začeti ob osmih, toda še ob eni četrti na devet so nedogledne zaporednice voz oprezovale, kdaj jim bo dano zapeljati pred baldahin, ki je razmočen in osvetljen kričeče jarko rdel nad vzhodom v

bleščavi foyer koncertne palače. Ob vrišču prodajalcev vstopnic, ob treskavi motorjev in rešetah ledenega zrnja po baldahinu so iz bliskovito izmenjavajočih se voz vrel novi in novi roji posetnikov in temotni živi plot radovednežev jih je pričakoval s svojimi obnovljenimi napetostjo: dragoceni kožuh, bleškotna skladnja las, zaiskrevajoči dragulji v svili lesketajoče golenti, dražestna nožica v belem čevljičku, smeh, lahni vztriki.

Bogataštvo pete avenije, Bostona, Philadelphije, Buffala, Chicaga je polnilo bahato-razkošno, z losovim nastim rdečilom in zlatilom olepoteno, prerazgreno velikansko dvorano, ki je po njej ves čas koncertovanja mrgolelo od tisočev hlastoma plahutajočih pahljač. Iz vseh teh belih ramen in nedrj gospa se je dvigal oblak omamnih vonjav, včasih se je iznenada vanje zamislil trezni in vsakdanji zadah po leščilu, mavcu in oljnatih barvi, ki se je držal novodograjenega prostora. Kopoma in tropoma so raz stropne predelke in v zvišanih nad prostor bleščale žarnice, sveteče tako leskotno in žarko, da so mogli le krepki in zdravi ljudje odolevati silnemu navalu svetlobe. Pariški stvaritelji mode so za to zimo med svet pokrenili male večelijske oglavnice, ki so jih dame nosile na frizurah nekoliko vnič pomaknjene. Presti, pajčine iz čipek, srebra, zlata, z obročki, s čopki, z obesi iz najdragocenejših tvarin, z biseri in diamanti. Ker pa so pahljače neprenehoma plale in so se glave ves čas nalahno gibale, je po tesno nagnečenem parketu brez prestanka pobiskavalo in zablestevalo in so stoterno ob istem času na raznih krajih zaiskrela briljanti.

Nad to družbo, prav tako iaro in gizdavo kakor je bila koncertna dvorana, je donela glasba starih, davno strohnelih mojstrov.

Inženjer Mac Allan in njegova mlada žena, Maud, sta imela malo ložo tik nad orkestrom. Hobby, njegov prijatelj, zgraditelj nove Madisonsquarske palače, mu je bil dal na razpolaganje in Allana ta loža ni stala niti centa. Razentega ni bil prisel iz Buffala, kjer je imel tvornico jekla za orodje, da bi poslušal glasbo, ki zanj ni imel prav nikakega zmisla, marveč zato, da bi se deset minut porazgovarjal z železniškim velikašem in bankirjem Lloydom, najmočnejšim možem Zedi-

njenih držav in menda največjim bogatinom sveta. Razgovor z njim je bil zanj neocenljivega pomena.

Popoldne, v viaku, se je bil Allan zaman boril z lahko vznemirjenostjo in še pred nekoliko minutami, ko se je bil s pogledom prepiral, da je nasprotna loža, Lloydova loža, še prazna, se ga je bila polotila ista čudna nepokojnost. Zdalj pa je zopet povsem mire učakoval.

Lloyda ni bilo. Lloyd nemara niti ne bo ne. Pa tudi če pride, s tem še ni odločeno ne tako ne tako — kljub Hobbyjevi zmagoslavni brzojavki!

Allan je sedel kakor mož, ki čaka in ki lahko potrpi. Udobil si je na svojem sedežu, s širokimi rameni se je upiral ob slonilo, noge so mu bile iztegnjene, kolikor je dala loža, oči pa so se mirno ozirale. Allan ni bil velik, pač pa širokopleč in zastaven kakor borivec na pest. Njegova lobanja je bila zajetna, prej četveroogelna nego podolgovata, in polt njegovega nekam gručavega golobradega obraza je bila neobičajno temna. Celotno sedaj po zimi so se mu na licih poznali sledovi peg. Kakor ves moški svet je lase imel skrbno razčesane na prečo; bili so rjavi in voljni in so bakrasto pollesketavali. Allanove oči so v krepkokošenem očelju ležale kakor v zakopih; bile so svetle, modrosive; njih izraz je bil po otroško dobrodušen. Eno z drugim je bil Allan kakor pomorski častnik, ki se je pravkar povrnil s potovanja navdan s svežim zrakom in ki je bil danes slučajno oblekel frak, kateri mu nič kaj ne pristoji. Kakor zdrav, nekoliko sirov, a vendar dobrodušen človek, ne neinteligenten, pa nikakor ne znanenit.

Allan si je krajšal čas, kakor je vedel in znal. Glasba nad njim ni imela oblasti in nikar da bi mu misli usredovale in poglabljale, mu jih je razganjala in hlapila. S pogledi je meril razsež velikanske dvorane in občudoval sestav njenega stropa in na lože razpredeljenega krožnega obloka. Otipaval je s pogledi svetlikavo, drhteče morje pahljač po parketu in pomislil, da je obilo denarja v državah in da bi se tu pač dalo dojeti nekaj takega, kar mu že dalje zaposluje vse misli.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Kavarniška blagajničarka

prvovrstna, zanesljiva, samostojna moč, z večletno prakso, se proti dobri plači takoj sprejme. Ponudbe na upravo hotela „SLON“, Ljubljana. 1045 3-2

Strojarske tovarne in livarne d. d.
LJUBLJANA
za obdelovanje lesa
zvonovi
Armature in sesalke
Turbine

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA ZA GUMBE IN KOVINSKE PREDMETE
D. Z. O. Z. SLOVENSKA BISTVICA

Proizvodi: gumbi iz roževine in umetnega roga, (znamka „Galulith“), astniki za smodke, svaščice, pipe in čibuke, gumbi iz biserovine (Perlmutter) za perle. Držali za palice in dežnike iz naravnega roga. Telefon št. 5. Bančni konto: Obrtna banka, Ljubljana. Poštni ček. računa št. 7125.

Tvrška Pinter & Leonard, trgovina z železnino, sprejme 1033 3-5

2 učenca.

Jos. Martinc
Maribor 625
Galanterijska veletrgovina

Pristopajte k Jugoslovenski Matici,

Velika zaloga pohištva!

Če se hočeš poročiti in pohištvo si kupiti, le k Zelenki najpoprej v Šolsko ulico poglej! Tamkaj, spalnice ne stete, od najboljših kvalitete tam so klubske garniture znane preko Drave, Mure, tamkaj so jedilne sobe, tam propege in podobne in še vse, kar kdo želi, 1804 pri Zelenki se dobi

Ernest Zelenka
tapetar in sodno zapri-seženi strokovnjak
Maribor, Solska u. 5

Dr. Albert Leonhard je do 20. julija odpotoval. 1063

Učevec iz boljše hiše se takoj sprejme za trgovino z mešanim blagom. Vprašati v oglašnem zavodu Ivo Sušnik, Slovenska ulica 15. 1064

Krepki pomožni delavci se sprejmejo v Franzevem mlinu v Melju. 1036

Uradnica išče za takoj ali pozneje meblirano sobo s celo prehrano. Ponudbe na upravo „Tabora“ pod „Takoj“. 1049

Meblirano sobo išče lekarnar pri sv. Anehu. 1060

Prazna soba, če mogoče z uporabo kuhinje, se išče za takoj. Ponudbe pod „Prazno“ na upravo lista. 1066

Proda se lep kratek glasovir. Krekova ulica 8-III. vrata 11.

Mala oznanila.

Gospod se sprejme na hrano in stanovanje. — Poizve se v Vrbanovi ul. 19. 1063

Doberman-psica, stara 15 mesecev, delno dresirana, na prodaj. Naslov v upravi pod „Doberman“. 1067 2-1

Lepo posestvo z vrtom, poljem, gospodarskim in stanovanjskim poslopjem, se ceno proda. Vprašati: Maribor, Sp. Radvanjska cesta 10. 1065

V pondeljek 3. t. m. pojedina piščancev v gostilni „Mir“, Frankopanova ul. 25. 1061

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 3

Katera narodna boljše družina sprejme na hrano in stanovanje za 1922/23 dva dijaka (brata)? Ponudbe na upravo lista.

Jetika! Strokovni zdravnik za pljučne bolezni **dr. Pečnik** ordinira s izjemo torka in petka v St. Jurju ob j. z. Kupujte tudi njegove tri knjige. Navodila, kako do zdravja priti, o zdraviti. 48

Prazni zaboji se po zelo nizki ceni prodajo pri tvrdki Baloh & Rosina, Grajski trg 3. 1059

Dobro mleko za otroke se dobi vsak dan v mlekarini Ivana Golob, Slovenska ulica št. 16. 1040 6-7

Pohištvo! Spalne sobe iz mehkega in trdega lesa, kakor tudi kuhinjske opreme, pisalne mize po znižanih cenah. Tovarna pohištva Koroška cesta št. 46 in 53. 984 6-5

Prazne zaboje, v zelo dobrem stanju po izredno nizki ceni, prodaja Tobačna glavna zaloga v Mariboru. 625 10 8

Jadranska banka Beograd.

Delniška glavica: Din. 30,000,000. — Rezerva: Din. 15,000,000.

PODRUZNICE:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET — NEW-YORK CITY. 222

KNJIGOVEZNICA MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJŠE UREJENA, SE PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU, OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA. JOČA DELA. IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

KONCERT gostilne „KOLO“

se vrši v nedeljo, dne 2. julija. — Svira dobro znana godba „Oto Kralj“. — Prijatelji dobre vinske kapljice in najboljše kuhinje pristrčno vabljeni. — 1013

Valentin Glušič, gostilničar, preje Friedau.

Gostilna Balon na Pobrežju.

V nedeljo, dne 2. julija 1922:

Veliki koncert
salonske godbe Richter.

Začetek ob 15. uri. 1057 Vstop prost.

1055 Mestno elektriško podjetje išče

delavcev

za kopanje jarkov za polaganje kablja. Javi naj se pri Mestnem elektriškem podjetju, Jurčičeva ul. 8, I. nadstr.

1058 Za pravilo i uspih jamči

Ženska krojačka škola, sistem UNIVERZAL

(za sveopći kroj i šivanje odijela i rublja.)

Obaveščujem p. n. gospe i gospodične grada i okolice Maribora, da 1. julija o. g. otvaram kurs i definitivno radom počimam u Zavodu Šolskih sestara, (Samostanska ul. št. 4) te se na upis prima, samo još nekoliko dana. U ovaj kurs, primaju se učenice od 15 do 50 godina uz jamstvo sigurnog uspjeha. Poblize informacije svaki dan u školi, gdje se može i rad ogledati. — Svaka svijesna ženskinja kajati će se, koja ovu koristanu prigodu propusti.

1058 S. R. ROSIĆ, prof. (Jedina ovlaštena putujuća škola za cijelu državu.)

1058 S. R. ROSIĆ, prof. (Jedina ovlaštena putujuća škola za cijelu državu.)

Medić, Rakovec & Zankl

d. z o. z. Ljubljana.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. Brzjavi: Meraki, Ljubljana. Skladišče: Novi Sad. — — — — Telefon 64.

Gospodsk. ul. Podružnica MARIBOR. Šolska ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost; barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“

Lak za pode. Emajlni lak. Linoleum 9-1 lak za pode. Bronuline. 1038

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Zahtevajte povsod - - CHARTREUSE

tvrdke M. Druškovič in drug družba z o. z. Maribor, Koroška cesta št. 39. — — — — 918

Zaloga čevljev

lastnega izdelka

Dragotin Roglič, Koroška cesta 19, Maribor

komisijska zaloga pri Betki Lešnik. Gospodsk. ulica 14.

Stalno ob sobotah, nedeljah, sredah in praznikih ter ob nedeljah predp.

Vrtni koncert

v restavraciji „Pri rdečem ježu“ v Vetrinjski ulici št. 24 (Orovica) 1069

Podpirajte slovenske tvrdke!

Pozor kmeti in mesarji!

Tovarna usnja
v Kamnici

kupi in prevzame v delo vsako vrsto sirove kože po dnevnih cenah. 1059

Glavni trg šte. 21.

Otoman ali divan in pisalno mizo, dobro ohranjeno, kupim. Naslov v upravi.

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zaveso
Blago za pohištvo
Posteljno perje
izvanredno nizke cene v zalogi pohištva

Karol Preis
Maribor
Gospodsk. ulica št. 30
Pirhanova bika.
Svobodni ogled!
Goniki brezplačno!

Služba! Postranski zaslužek!

Poleg že obstoječega glavnega zastopa v Mariboru za požarna zavarovanja, nameravamo ustanoviti še ločeno glavno zastopstvo za življenska in nezgodna zavarovanja. Stalni prejemki in provizije po dogovoru.

Postranski zaslužek

je zagotovljen pa tudi vsakemu, ki bi le prilično, izven svojega rednega poklica, posredoval življenska in nezgodna zavarovanja za podpisano družbo.

Ponudbe je nasloviti na: 1030 3-3

„Jugoslavija“, zavarovalna družba, ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani, Dunajska cesta.

PRVA HRVATSKA ŠTEDIONICA ZAGREB

podružnica MARIBOR, Gospodsk. ul. št. 24

Telefon ravnatelja 317

Telefon menjalnice 318

USTANOVLJENA LETA 1846

Delniška glavica K 200.000.000 — Rezervni zaklad K 130.000.000 —

VLOGE: K 2.500.000.000 —

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n/S, Celje, Crikvenica, Čakovec, Daruvar, Delnice, Djakovo, Gjurjevac, Ilok, Karlovac, Kraljevica, Križevci, Maribor, Mitrovica, Nova Gradiška, Ogulin, Osijek Gor. grad, Pakrac, Požega, Rijeka, Senj, Sisak, Skoplje, Subotica, Sušak, Sv. Ivan Zelina, Varaždin, Velika Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zagreb Ilica 117, Zemun. — — — —

Ekspositure: Osijek Dol. grad, Vinica kod Varaždina.

Menjalnica: Zagreb, Ilica 5. — — — —

Prevzema vloge na vložne knjižice in na tekoče račune. Eskomptira menice in devize. Prevzema v inkaso tu- in inozemske menice. Izdaja 4 1/2 % založnice, koje imaju pupilarnost, varnost in jamčevno sposobnost. Izdaja uverenja čekov in kreditna pisma ter izvršuje izplačila na podlagi akreditivov na ysa tu- in inozemska mesta. Izvršuje borzne naloge vestno in kulantno. — — — —

Vzdržuje zvezo z vsemi prvorazrednimi bankami v Parizu, Londonu, Zürichu, Berlinu, Dunaju, Budimpešti, Bukarešti, Pragi i. t. d. ter v Americi. — — — —

Brzjavnj naslov:

PRASTEDIONA